

2020

FRENŠTÁTSKÝ ZPRAVODAJ

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

Redakce Frenštátského zpravodaje přeje všem klidné vánoční svátky bez špatných zpráv, spoustu pohody na všech frontách, klidu na srdci i na duši, hodně zážitků, které se promění v ty nejkrásnější vzpomínky, a samozřejmě zdraví.

Vánoční strom už stojí na náměstí

Od čtvrtku 19. listopadu 2020 zdobí frenštátské náměstí vánoční strom. V dopoledních hodinách jej tam instalovali pracovníci Technických služeb. Celý název stromu zní *Pseudotsuga menziesii*, neboli douglaska tisolistá. „Letos byl vánoční strom přivezen z Jandova stromořadí,“ uvedl Jiří Boháč, zástupce vedoucího Technických služeb. Výška vánočního stromu byla zvolena s ohledem na stávající vlivy počasí, zvláště pak sílu větru v zimním období posledních let, aby se předešlo možným bezpečnostním rizikům a vzniku škod. Letošní vánoční strom městu věnovali manželé Svobodovi.

–red–

Do Frenštátu dorazí Betlémské světlo, jeden ze symbolů Vánoc

Betlémské světlo je plamínek zapalovaný každoročně před Vánoce v betlémské jeskyni, kde se narodil Ježíš Kristus, a rozvážený skauty do Evropy. Zpravidla bývá nejprve letecky dopraven do Vídně, odkud se dále šíří většinou po železnici. Na nádraží do Frenštátu pod Radhoštěm by mělo Betlémské světlo doputovat v sobotu 19. prosince v 10.35 hodin. Pokud to někdo nestihne na nádraží, může si přijít pro Betlémské světlo, do Turistického informačního centra na frenštátské náměstí nebo do farního kostela sv. Martina, či do CykloSportu Prašivka v Trojanovicích.

–red–

Bruslení? Zatím kluziště uzavřeno

Kluziště zůstává z důvodu platných nařízení vlády ČR a mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví do odvolání pro veřejnost uzavřeno.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

I letos vánoční strom rozsvítil Mikuláš

Na frenštátském náměstí se 26. listopadu rozzářil vánoční strom. Tuto událost město zprostředkovalo, s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci, na videu, které mohou lidé zhlédnout v pohodlí a bezpečí domova.

–red–

Charita hledá tříkrálové koledníky. Přidáte se?

Už za několik dní začne největší dobrovolnická akce v České republice – Tříkrálová sbírka. Charita hledá dobrovolníky, kteří jsou ochotni se zapojit do koledování pro Tříkrálovou sbírku. Tato dobročinná akce se koná začátkem ledna v celé České republice.

–red–

Pozvánka na zastupitelstvo

Vážení občané, zveme vás na zasedání zastupitelstva města, které se koná ve čtvrtek 10. prosince 2020 od 15.00 hod. ve velké zasedací síni budovy Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm. Program je zveřejněn na www.mufrenstat.cz.

Vedení města

Ve čtvrtek 19. listopadu dopoledne dorazil na frenštátské náměstí vánoční strom. V celé kráse zazářil v pátek 27. 11. 2020 na adventním farmářském trhu

Zastupitelé jednali o cyklostezce. Prodloužil se termín dokončení, snížila se cena

Ve čtvrtek 12. listopadu 2020 se v mimořádném termínu sešlo zastupitelstvo města k projednání dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo týkající se stavby cyklostezky Lubina – Lomná. Jednalo se o prodloužení termínu dokončení díla a snížení konečné celkové ceny.

„Původně měla být cyklostezka dokončena do 15. listopadu 2020. Letošní počasí však stavbě příliš nepřálo, vytrvalé deště způsobily několikrát přerušení stavebních prací. Proto se na nás zhotovitel obrátil s žádostí o posunutí termínu dokončení cyklostezky do konce listopadu,“ uvedl Miroslav Halatin, starosta města. Konkrétně se jednalo o dokončení výstavby nové lávky přes Lubinu. Ostatní práce byly dokončeny v původně sjednaném termínu. Měnila se také konečná cena za provedené dílo. „Na základě porovnání rozsahu skutečně provedených prací a dodávek s původními rozpočtovanými náklady, došlo ke snížení nákladů a tím ke snížení konečné celkové ceny na částku 37 254 921 korun, což je úspora více jak 3,8 milionů korun oproti v červenci schválené ceně díla,“ upřesnil starosta města.

Stavba cyklostezky byla zahájena v březnu letošního roku a prováděla ji firma Sdružení „Společnost PORR a MVEX stavby – Cyklostezka“. Cyklostezka je dlouhá více jak 6,5 km a vede od hranice katastru s obcí

Trojanovice přes Frenštát a končí prozatím Na Okluku. „Původní cena byla dle smlouvy o dílo stanovena ve výši více jak 39,6 milionů korun, přičemž v rozpočtu města byly dle projektu vyčleněny finanční prostředky ve výši 42,08 milionů korun. V červenci 2020 byla cena navýšena o více jak 1,4 milionů na necelých 41,1 milionů korun. Důvodem navýšení ceny byly změny způsobu opravy místních komunikací ve dvou úsecích trasy cyklostezky a větší výměry odstraňovaných dřevin. Nyní došlo k podstatnému snížení celkové ceny za dílo na základě skutečně vynaložených nákladů,“ doplnil Jan Janotka z odboru investic a rozvoje MěÚ Frenštát pod Radhoštěm.

Město získalo na stavbu cyklostezky dotaci prozatím ve výši 22 491 688 korun ze Státního fondu dopravní infrastruktury (konečná výše dotace bude upravena s ohledem na skutečně vynaložené uznatelné náklady) a dotaci ve výši 1,5 milionu korun z dotačního programu Podpora rozvoje cykloturistiky z Moravskoslezského kraje.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Frenštátčané pietně uctili výročí 17. listopadu

Už 31 let uplynulo od 17. listopadu roku 1989, od začátku sametové revoluce. I když ji lidé prožívali hlavně v Praze, kde se v roce 1989 přepisovaly dějiny, pozadu nezůstali ani ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Představitelé vedení města uctili tento státní svátek už v pondělí 16. listopadu 2020 položením věnce k pamětní

desce na náměstí Míru, která zde byla umístěna v loňském roce u příležitosti 30. výročí sametové revoluce. *—red—*

Připomínka událostí 17. listopadu na náměstí ve Frenštátě pod Radhoštěm

Termíny jednání zastupitelstva a Rady města

Rada města Frenštátu pod Radhoštěm schválila termíny konání zasedání zastupitelstva města a schůzí rady města v roce 2021. Zastupitelé města se dle plánu sejdou pětkrát, a sice v měsících únoru, dubnu, červnu, září a prosinci.

Zastupitelstvo města zasedá veřejně vždy ve čtvrtek od 15 hodin ve velké zasedací síni městského úřadu. Co tři týdny se budou většinou scházet k jednání radní města. V roce 2021 to bude minimálně sedmkrát. Jednání rady města je neveřejné a koná se vždy ve středu od 13 hodin.

Termíny konání zasedání zastupitelstva města:

18. 2., 22. 4., 24. 6., 23. 9., 16. 12. 2021

Termíny schůzí rady města:

13. 1., 3. 2., 24. 2., 17. 3., 7. 4., 28. 4., 19. 5., 9. 6., 30. 6., 28. 7., 25. 8., 8. 9., 29. 9., 20. 10., 10. 11., 1. 12., 22. 12. 2021

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Zájemci mohou žádat o dotace na projekty v sociálních službách

Další výzvu k podávání dotačních projektů na zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb vyhlásilo město Frenštát pod Radhoštěm. Poskytovatelé sociálních služeb mohou žádat město o individuální dotaci na svou činnost. Termín pro podávání žádostí je oproti předchozím letům prodloužen, žádosti lze podávat od 20. 10. 2020 do 15. 5. 2021. Objem finančních prostředků určených pro tyto dotace bude schvalovat zastupitelstvo města v prosinci letošního roku.

Město poskytováním dotací do sociální oblasti podporuje rozvoj ucelené sítě registrovaných sociálních služeb. Především se jedná o služby dlouhodobě poskytované a s celoročním provozem určené pro seniory, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a osoby v obtížných životních situacích. Cílem je i podpora aktivit, které na tyto služby navazují nebo je doplňují. Vždy však musí být v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na území správního obvodu města Frenštát pod Radhoštěm.

Žádosti o dotaci mohou žadatelé podávat průběžně písemně či datovou zprávou. „Hodnotící skupina zhodnotí doručené žádosti o dotace dle kritérií pro poskytnutí dotace vždy 2× ročně. První termín hodnocení podaných žádostí

proběhl k 10. 11. 2020 a další bude k 20. 5. 2021. O poskytnutí jednotlivých dotací pak samozřejmě rozhodují samosprávné orgány města,“ upřesnila Jana Prášková, vedoucí odboru sociálních věcí.

Zájemci o dotaci nalezou znění pravidel a potřebné formuláře na webových stránkách města. Mohou se také obrátit telefonicky, písemně či osobně na odbor sociálních věcí či odbor vnějších vztahů se všemi dotazy k upřesnění podmínek, pravidel, k vyplňování formulářů apod. Konečný objem finančních prostředků určených na poskytování individuálních dotací pro sociální oblast a navazující aktivity bude znám po 10. 12. 2020, kdy bude zastupitelstvo města schvalovat rozpočet na rok 2021.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Frenštátské stíny

Stanou se odstavená auta v ulicích minulostí? Města už mají zbraň pro boj s vraky

Novela zákona o pozemních komunikacích, která je platná od 1. května 2020 řeší nově odstraňování aut s neplatnou technickou kontrolou z veřejných ploch. Dosud byla řešení týkající se odstavených aut zdoluhavá a složitá. Tomu je konec. Novela zákona říká, že se auta, která mají půl roku propadlou technickou kontrolu, mohou z veřejného prostranství odstranit. Městská policie, která provádí kontroly prostřednictvím registru vozidel, tak snadno zjistí provozovatele vozu. Provozovatel vozidla je vyzván, aby si buďto vozidlo zprovoznil platnou technickou kontrolou, případně jej sám z komunikace odstranil. V případě, že nejde tato výzva provozovateli doručit, je na dva měsíce zveřejněna na úřední desce městského úřadu. Neučiní-li tak provozovatel do dvou měsíců od přebrání výzvy, dojde k odtažení auta. Odtah vozidla je zpoplatněn podle platného ceníku. Následně pak provozovatel zaplatí za každý den odstavení vozidla, tudíž náklady každým dnem rostou. Pokud si majitel vozidlo po dobu tří měsíců nevyzvedne, může silniční správní úřad rozhodnout o jeho prodeji formou veřejné dražby.

A dva případy za poslední dobu.

Strážníci městské policie prověřovali odstavené a nezajištěné osobní motorové vozidlo bez registračních značek, které mělo rozbité trojúhelníkové okno. Prostřednictvím VIN byl zjištěn majitel. Dalším prověřováním vyšlo najevo, že poslední technická prohlídka vozu byla platná do roku 2014. Majiteli vozidla byl vysvětlen možný další postup, to je odtažení, náklady za něj a možný prodej. Ten přislíbil okamžité odstranění vozidla, a to také následující den učinil.

Hlídky městské policie při kontrole jednoho z veřejných parkovišť zjistila u stojícího vozidla platnost technické prohlídky do roku 2019. Majitel byl poučen, že je zakázáno odstavovat auto, které po dobu více než 6 měsíců nesmí být podle zákona provozováno na pozemních komunikacích z důvodu propadlé technické prohlídky. I když majitel slíbil sjednání nápravy, vozidlo je stále odstavené na veřejném parkovišti. Na základě výše uvedených skutečností byla věc zadokumentována a předána k dalšímu řešení jako podezření ze spáchání přestupku.

Vladimír Pražák,
ředitel městské policie

Záměr prodeje pozemků a staveb CO skladů

Zastupitelstvo města Frenštát pod Radhoštěm schválilo usnesením č. 368/15/ZM/2020 na svém zasedání 17. září 2020 záměr prodeje souboru pozemků a staveb areálu „CO skladů“ ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Záměr prodeje a aukční vyhláška s přílohami jsou zveřejněny na úřední desce na www stránkách města po stanovenou dobu, po které bude proveden prodej souboru pozemků a staveb formou aukce v elektronickém nástroji. Podrobnější popis naleznete ve zveřejněných dokumentech.

Luboš Drachovský,
vedoucí odboru investic a rozvoje

Nový přechod na ulici Podkopčích je hotov

Nový přechod pro chodce na ul. Podkopčích, u mostu přes řeku Lomnou je dokončen. Náklady dosáhly necelých 744 tisíc korun. Staveniště bylo předáno a stavební práce byly zahájeny na konci září letošního roku. „Nový přechod pro chodce odpovídá všem platným bezpečnostním požadavkům a standardům. Je tedy samozřejmě bezbariérový a nasvětlený,“ uvedl Jan Janotka, referent odboru investic a rozvoje. Stavba přechodu pro chodce na ul. Podkopčích proběhla bez omezení silničního provozu.

Iva Vašendová,
vedoucí odboru, tisková mluvčí

Frenštátské nádraží omládlo

Z omšelého areálu frenštátského nádraží je moderní prostor. Dva roky trvající rekonstrukce je před dokončením. Oprava a modernizace si vyžádala investici ve výši zhruba 22 milionů korun.

„Provedena byla celková rekonstrukce budovy osobního nádraží, přestavba zázemí pro cestující, včetně sociálek a také demolice nevyužívaných částí objektu a přístřešku na kola, na jehož místě vznikla nová parkovací místa,“ upřesnil Marek Illiaš, tiskový mluvčí Správy železniční dopravní cesty (SŽDC). „Výpravní budova má nový obvodový

plášť, moderní okna, nové ústřední vytápění, kanalizační přípojky, rozvody vody, plynu, elektřiny, a také nové sociální zařízení pro imobilní občany. Před dokončením je také kanalizace a zpevnění plochy před nádražím včetně autobusového nádraží. Nové je rovněž boční parkoviště a stání pro kola,“ vyjmenovává Marek Illiaš.

—red—

V místě bývalého přístřešku na kola vznikla nová parkovací místa

Když šedou fasádu již nahradila fasáda nová v pískové barvě

Frenštátská knihovna rozvází knihy, nově otevřela výdejní okénko

Když v listopadu nemohli čtenáři do knihovny, musela knihovna za nimi. Ta frenštátská v době covidové dovážela knížky až ke dveřím domů, či bytů a po uvolnění vládních nařízení otevřela výdejní okénko.

Každé úterý a pátek rozvázeli zaměstnanci frenštátského kulturního střediska k zápůjčce knihy, které si čtenáři objednali telefonicky, nebo emailem. Vedle schránky na knihy před Domem kultury, která slouží čtenářům k bezkontaktnímu vrácení již vypůjčených knih, si je možné objednat výpůjčku knih na dálku i se závazkou domů. „K tomuto kroku nás vedla situace, kdy stále nebylo jisté, jak to bude s otevřením naší knihovny,“ vysvětluje její vedoucí Pavlína Martiňáková.

S ohledem na vývoj epidemiologické situace došlo od pondělí 23. listopadu k uvolnění vládních opatření a díky tomu mohla frenštátská knihovna přidat k rozvozu knih další službu, takzvané výdejní okénko. „Čtenáři si mohou objednat nebo rezervovat knihy a následně si je osobně vyzvednout právě u výdejního okénka. Protože rozvoz knih fungoval pravidelně v úterý odpoledne a v pátek dopoledne, rozhodli jsme se pro otevření okénka zvolit další dva dny v týdnu – pondělí a čtvrtek od 8 do 14 hodin. Knihy se vydávají pouze na základně předchozí objednávky.

A jak to tedy bude probíhat dále?

„Pokud zůstane knihovna i nadále uzavřena, budou si moci čtenáři vybrat knihy, o které mají zájem buď prostřednictvím emailu: knihovna@mufrenstat.cz, nebo telefonu 556 835 670, popřípadě mohou provést rezervaci sami, prostřednictvím katalogu knihovny, s tím, že vždy upřesní, jestli mají zájem o dovoz knih nebo si je přijdou vyzvednout osobně,“ uvedla vedoucí knihovny Pavlína Martiňáková.

Co budete potřebovat k vyzvednutí objednávky?

„Především čtenářský průkaz. U výdejního okénka musí mít lidé nasazenou roušku a dodržovat rozestupy. U okénka bude také připravena dezinfekce na ruce a doporučujeme její použití a samozřejmě je důležité mít knihy objednané předem. Výhoda výdejního okénka je, že tímto způsobem můžeme naše služby nabídnout úplně všem čtenářům, není zde omezení na místo bydliště jako je tomu u rozvozu knih. U okénka knihy půjčujeme, pro jejich vrácení je stále k dispozici biblioshránka.

Řídíme se samozřejmě platnou tabulkou PES a podle toho, na jakém stupni se budeme nacházet, budeme nabízet i naše služby.

Pokud bude situace nadále příznivá, v což pevně doufáme, dostaneme se na stupeň č. 3, můžeme se těšit na úplné otevření knihovny, prozatím tedy bez pořádání kulturních akcí. Knihovna pak bude mít upravenou pracovní dobu. Pondělí 8-15, úterý 8-18, středa zavřeno, čtvrtek 8-18, pátek 8-15, v sobotu a v neděli nabíráme síly. V úterý a ve čtvrtek bychom v případě otevření prodloužili otevírací dobu až do 18 hodin, abychom návštěvy čtenářů rozložili do většího časového úseku. Prosincová otevírací doba je pak naplánovaná až do 22. 12. Od středy 23. 12. bude zavřeno a doufáme, že se všichni ve zdraví setkáme opět 4. ledna. Všechny aktuální informace najdou čtenáři na našich internetových stránkách,“ doplnila Pavlína Martiňáková.

—red—

Od 10. listopadu se začala rozvázet první desítka tašek s výpůjčkami pro čtenáře Frenštátu pod Radhoštěm a Trojanovic. Při předání pracovníci MěKS převzali také knihy na vrácení

Nezapomeň husle a krpce!

To byl pravidelný pokyn mého otce, dlouholetého vedoucího souboru, když jsem s ním začal uprostřed devadesátých let pravidelně chodit hrát do cimbálové muziky Valašského souboru Radhošť z Trojanovic. Na židli na malém pódiu v sále rekreačního střediska Pantáta na Horečkách jsem „lovil“ terc vedle zkušených muzikantských matadorů. Tam někde se ze mě stal ten praktický muzikant. V těch dobách se ve mně zažehl plamen, který různou intenzitou hoří dodnes a s přetrvávajícím úžasem ho směle označím jako věčné světlo mého života. Ale tenkrát jsem ještě zcela nevnímal, jak mě pohlcuje nadšení a folklórem planoucí srdce těch, kdo kolem mě hráli a tancovali.

Už je tomu 70 let, co se v hospodě U Bačů začala psát historie souboru Radhošť. „Valaši z pod Radhoště začali psát dějiny uměleckého spolku tanečníků a hudebníků, národopisné skupiny, která šla ve stopách předválečných valašských skupin a jejich valašských slavností. Jistě bylo jejich cílem uchovat pro budoucí generace život trojanovských písní a tanců. Ale vzhledem k dějinným událostem, asi málokterý z nich předpokládal, že stojí u zrodu něčeho pro společnost tak hodnotného, a že tato hodnota se bude předávat z generace na generaci celých 70 let.

Souborem od těch dob prošlo velké množství členů a každý svou pílí a nadšením pro tuto práci získal mysl a srdce dalších lidí. Tak se v souboru objevovaly celé rodiny, potkali se zde budoucí manželé či bývalí spolužáci. Krásné společenství lidí, kteří se od začátku dodnes věnují udržování místních lidových zvyků. V jejich hlasech žijí písně severního podhůří Radhoště, v jejich nohách pak jedinečné kroky tanců z trojanovských pasek.

Krásu místních lidových tradic si ale nenechával soubor pro sebe a pro místní. Za dobu své činnosti procestoval kus světa. Kromě Národních dožinek, lidových slavností i folklórních přehlídek v Československu a později i v České republice se soubor začal v roce 1985 vydávat do zahraničí. Německá demokratická republika, Bulharsko, Rakousko, Řecko, Itálie, Polsko i Texas v USA – tam všude zůstaly v kronikách nadšené zápisy o vystoupeních souboru Radhošť z Trojanovic. Díky těmto cestám vzniklo také mnoho dlouholetých přátelství mezi hostiteli

a členy souboru. Všude soubor oslovoval diváky svými vzorně upravenými kroji, nacvičenými písněmi i tanci a zval je k nám pod hory, do Trojanovic.

Ale všude dobře, doma nejlépe. Tradiční velikonoční zvyky, stavění i kácení máje, dožínky, koledování po dědině i proslulé valašské bály jsou události, kterými často žila obec Trojanovice i nedaleký Frenštát. Ne nadarmo někteří členové po čase opustili soubor Radhošť a na získaných zkušenostech z této skupiny mohli postavit své vlastní folklórní spolky a cimbálové muziky. A jejich úspěch je odrazem lesku těch, kteří je k lidovému tanci a k lidové písni Trojanovic přivedli.

Sedmdesát let je výročí, které nás může přivést k pocitu, že stejný je i věkový průměr členů souboru. S obrovskou radostí mohu konstatovat, že kdo si tohle myslí, mýlí se. Navzdory době, která nepřeje dobrovolné práci v uměleckých souborech všeho druhu, je daleko od velkoměst, v malé vsi Trojanovice živý folklórní soubor se staršími i mladými muzikanty a tanečníky. Těleso, které počtem svých členů a vztahem k místním tradicím a kultuře dává trojanovským písním a tancům nesmrtelnost tak, jak to jistě měli v mysli zakládající členové před sedmi desítkami let v hospodě U Bačů. Všem bývalým i současným členům i vedoucím souboru patří za to dík a čest.

Jestli Pán Bůh dá, sejdem se se souborem Radhošť na tradičních prosincových koledách a po novém roce, první sobotu v únoru se tradičně všichni roztančíme na Valašském bále.

Petr Václav Michna

Vánoce mého dětství

Vánoce u nás ve Starých domcích na Rožnovské vlastně začaly, když napadl první sníh. Vyzkoušeli jsme si ho hned poprvé a naboso. Z kopečků za barákem jsme tvořili první klouzačky, které jsme polévali vodou a klouzali se skoro až k Tejškově vile. Byly to dlouhé klouzačky a těch karambolů na nich! Naše mladá těla byla však ohebná a připravena na vše. Vždyť jsme kromě školy byli skoro pořád venku. A už tu byl Mikuláš a čert. Taky anděl. Spouštěl se prý na zlatém provazu na svatém Marku nad městem. Přišel. My poklekli a přednesli modlitbičku – andělíčku, můj strážníčku... Mikuláš znal všechny naše hříchy, a tak jsme museli slíbit, že se polepšíme. To čert nám hrozil rovnou, že si nás vezme do pekla. Vrtalo nám hlavou, jak že to všechno ví. No jo, vždyť sv. Mikuláš dělal pan Raška a ten býval v baráku, kde jsem býval i já. A čerta pan Vymětal, hned vedle. Tehdy jsme věřili, že jsou to vyslanci nebe a pekla. Vždyť i Jenka Pazderková, a ta byla starší než já, se při zahudrování čerta schovala pod velký křesťanský stůl mého taty. Jak to vlastně s tím Mikulášem a čertem je, jsem se dozvěděl asi ve třetí třídě, v roce

1949. Tehdy jsem byl u svého spolužáka Jury (pozdější olympijský vítěz ve skocích na lyžích) a v koupelně tam k mému překvapení visely vyprané šaty Mikuláše a čerta. Ten Mikuláš byl totiž jeho tatínek. Stromeček u nás, to byl strom. Velký až do povalu. Věšely se baňky, na vrcholu byla špice a svíčky byly opravdové. Jablíčka a čokoláda z formiček. Papírové řetězy jsme si dělali sami. Kolekce snad tehdy ani nebyly. Čokoládu vařila moje babička z Drah. Nalévala se do formiček a dávala se před zápražím do sněhu chladit. Když se některá rozlomila, mohl jsem si ji smlsnout. Balila se do stříbrného celofánu. Tě čokolády nebylo však mnoho. Babička byla opatrná. Šetřila. Dárky jsme dostávali ve velkém pytlu, byly to hlavně ze dřeva vyrobené hračky. Tak lyže s papučovým vázáním, později s kandahárem. A brusle na klíček. Ty jsme hned na skluzavce vyzkoušeli. Někdy též na zamrzlé Lubině. Na Ježíška už moc dárků nebylo. Hlavně ven a hrát si. Stromeček se odstrojoval na Tři krále a bylo po Vánocích. Byly čarovné, krásné. Vzpomínám na ně a za dnešní bych je neměnil. Ani za nic.

M. V. Frenštát pod Radhoštěm

Odrobinky

Drobečkům z chleba se u nás říkávalo „odrobinky“. Sbírala jsem je ze stolu a dávala ohni. Dnes odrobinkami nazývám své vzpomínky. Také je pomalu sbírám. Vzácný je i ten nejmenší drobeček...

Černé hodinky

Všichni tatínkové byli ti nejlepší. Z takového ocenění se snad vymykali jen málokterý. Samozřejmě, že náš tatínek byl skutečně ten nejlepší tatínek, prostě tatínek s velkým T, i když jsme mu už mohli tykat, zatímco tatínek svým rodičům, a stejně tak i my, onikal.

S podzimem nastávala doba dlouhých večerů a ty nám tatínek dovedl náramně zpríjemnit. Neznali jsme rádio, ne tak televizi, dokonce jsme ještě neměli ani elektrinu. Veškeré dění u nás doma se odehrávalo v kuchyni. Byla to naše společenská místnost a jejím centrem byla žlutá petrolejka. Její mosazná noha, umně cizelovaná, představovala ženu, která v ruce držela velkou cibuli nádoby na petrolej. Vydávala velmi sporé světlo, ale muselo nám stačit na psaní úkolů, maminka u něho šila, pletla a hlavně zašivala.

Petrolej stál peníze, a tak se muselo šetřit. Než se světlo s pozhledáním sv. Floriánka rozžehlo: „Svatý Floriánku, opatruj nás od ohýnka časného i věčného,“ držela se každý den černá hodinka.

Dobytěk se poklidil ještě za světla. Potom jsme se shromáždili všichni v kuchyni. Vlastně kde jinde, když v jizbě se zatápělo těsně před spaním, zatímco v kuchyňských kamnech se v zimě topilo s malou odpolední pauzou celý den. S nastávající tmou se kamna stávala dominantou. Světlo procházející přes vrátka, házelo na protější stěnu neskutečné mihotající se tvary a vytvářelo tajemnou atmosféru. Každý z nás zaujal nějaké posazení, jenom tatínek chodil. Rázoval pomalým krokem po kuchyni tam a zpět a kouzelně vyprávěl. Když jsme byli menší, byly

to pohádky, nejkrásnější byla o Bodříkovi.

S naším dorůstáním se měnilo i téma tatínkových vyprávěnek. Za první světové války v roce 1916 rukoval jako osmnáctiletý. Strašná síla tohoto prožitku se do něho zakousla navzdýcky a on nám ji svým podáním zmírňoval. Bylo to přece dávno a pro nás už to byla také pohádka, když „atolerija bila“. Tatínek měl zvláštní způsob vyprávění – hovořil plynule a najednou, když hledal myšlenku, se s pokašláním zarazil a zmlkl. My jsme ztichli jako pění a v tom napjatém očekávání bylo slyšet jenom praskání ohně. Po chvíli tatínek pokračoval.

Toto představení se u nás odehrávalo skoro každý podzimní či zimní večer před rozsvícením lampy. Tatínek si vždycky vymyslel něco, čím by tu černou hodinku vyplnil. My jsme se nikdy nenudili, i když jsme některé jeho vyprávěnky slyšeli mnohokrát.

Teprve dnes vím, jak to pro něho bylo náročné. Celý den pracoval v továrně firmy Bernkopf, většinou na place. To znamená, že mrzl celou šichtu venku. Potom na něho čekala hodinová cesta domů. Po příchodu musel vykonat ty nejtěžší práce v hospodářství, a bylo jich dost i v zimě. Nanosit vodu pro dobytek, nařezat sečku, nachystat krmení, štípat dříví. Místo odpočinku se věnoval nám, dětem.

Kolikrát přemýšlím nad tím, jak štědrý byl náš tatínek. Měl povahu po hodné stařence. Všechno by rozdával a všem rád sloužil. V černých hodinkách nám daroval to nejlepší a ani netušil, jak velké úroky mu vynese tento vklad.

Hana Juračáková

Vzpomínka

Dne 18. listopadu 2020 jsme se naposledy rozloučili s naší milou kolegyní Evou Strnadlovou. Zemřela 12. listopadu ve věku 78 let. Svou pedagogickou dráhu začala na tehdejší Učňovské škole ve Frenštátě pod Radhoštěm v roce 1965. Rodný Prostějov vyměnila za malebné Trojanovice, odkud pocházel i její manžel a kolega Drahomír Strnadel. Několik generací žáků Učňovské školy, později SOU a ISS naučila

vnímat svůj mateřský jazyk, který vyučovala vždy s noblesou. Kromě češtiny, učila až do roku 1997, kdy odešla do důchodu, také němčinu. Všichni, kdo jste Evu znali, věnujte jí, prosím, krátkou vzpomínku.

Anna Blažková

Město společně s Člověkem v tísní pomáhá řešit problémy s dluhy všem, kteří to potřebují

Dluhové poradenství a obecně pomoc lidem, kteří se ocitli v tíživé finanční situaci, poskytuje Člověk v tísní už více než dvanáct let. Poradenství nabízí nejen přímo v místě bydliště, ale NOVĚ i v budově Klubu důchodců na adrese Kalusova 1170, Frenštát p. R. v prvním patře každý čtvrték od 9 do 15 hodin.

Dopady koronavirových opatření už několik měsíců negativně doléhají na celou řadu domácností. Mnozí živnostníci i zaměstnanci se už od března potýkají s náhlým výpadkem příjmů. Bohužel je stále více patrné, že řada lidí nebyla na dlouhodobější výpadek příjmů připravena. V důsledku toho se dnes mnoho lidí potýká s finančními problémy, zejména pak s placením nájemného a dalších nezbytných výdajů. V neposlední řadě dochází ke komplikacím se splácením půjček, a to i u lidí, kteří ještě donedávna svou finanční situaci zvládali. S ohledem na ukončení ochranných lhůt v rámci řady přijatých moratorií v průběhu nouzového stavu lze očekávat navýšení počtu lidí,

kterí se budou potýkat s problémy se splácením. A právě takovým osobám jsme připraveni nabídnout svou pomoc při řešení problémů, a to formou komplexního dluhového poradenství, jako je orientace a řešení dluhů, pomoc s exekucemi či vstupem do oddlužení.

Dluhové poradenství nabízíme bezplatně a diskrétně, popřípadě zcela anonymně. Před návštěvou Vám doporučujeme se nejdříve objednat u našeho dluhového poradce, který se problematice věnuje již řadu let a je připraven Vám poskytnout potřebné rady a pomoc. Spojit se s ním můžete buďto telefonicky na čísle 777 499 477 nebo emailem na adrese jiri.janko@clovekvtsni.cz.

Jiří Janko, dluhový poradce

Frenštátské kostely rozsvítí nová omítka

Kostel sv. Martina byl zakryt lešením. Pod ním pracovali dělníci, kteří mu dali novou fasádu. Součástí rekonstrukce byla i obnova štětové dlažby.

„Práce na opravě fasády lodi kostela, které provedla firma SPO spol. s r.o. Studénka, byly zahájeny v červenci letošního roku oklepáním soklu a nesoudržných částí omítek. V průběhu prací bylo nalezeno původní zazděné kamenné ostění portálu a okna ve dvoře kostela. Tyto byly očištěny a nachystány na restaurování, které pravděpodobně proběhne v dalším roce. Okolo lodi

kostela bude obnovena i původní štětová dlažba. Obnova lodi kostela sv. Martina byla dokončena v listopadu letošního roku. Financována byla z dotací ministerstva kultury, města, kraje, a zbývající část hradila sama římskokatolická církev. V dalších letech se počítá s opravou krytiny a fasády věže kostela, aby vynikl v celé své kráse,” uvedla Jindřiška Luchesi z odboru výstavby a územního plánování. „V listopadu začala také záruční oprava fasády kostela sv. Jana Křtitele. Ta původní byla provedena v roce 2003. V průběhu let se na bílé fasádě objevily rezavé skvrny, které byly způsobeny nevhodnou příměsí ve štukové vrstvě. Z důvodu trvání záruky prováděnou firmou Pekárek a poskytnutých materiálů firmy BAUMIT, začala letos v listopadu záruční oprava, jejíž součástí je také sanace vlhcnoucího soklu a drobné klempířské opravy. Práce budou dokončeny v průběhu tohoto měsíce,” doplnila Jindřiška Luchesi.

—red—

Skauti přivezou Betlémské světlo také do Frenštátu pod Radhoštěm

Skauti z Brna budou rozvážet betlémské světlo do celého Česka. Vyjedou z Brna a po cestě se k nim budou přidávat další, aby se symbol Vánoc mohl dostat do všech koutů země. Vzhledem k současnému vývoji epidemie proběhne v sobotu 12. prosince 2020 místo mezinárodního setkání skautských delegací v Rakousku online stream z ekumenické bohoslužby v Salzburgu. Vlastní předávání plamínku proběhne na hranicích sousedících států, které jej následně předají na dalších hranicích svým sousedům. Následující sobotu, 19. prosince 2020, proběhne rozvoz Betlémského světla po republice. Na nádraží ve Frenštátě by měli být, pokud to epidemiologická situace dovolí, v sobotu 19. prosince v 10.35 h. Příjezd Betlémského světla sledujte na stránkách a odkazu: <https://www.betlemskesvetlo.cz/>. „Doufáme, že epidemiologická situace v prosinci dovolí rozvoz Betlémského světla i místních akcí. Samozřejmě budeme respektovat nařízení pro omezení šíření nákazy,” uvedli organizátoři.

Letos je to již po třicáté, co brněnští skauti ze střediska Řehoře Mendla zajišťují organizaci rozvozu. Když v roce 1990 nastupovali skauti a skautky v Brně do vlaků

s lucerničkami s Betlémským světlem, nikdo nedokázal odhadnout, jestli to není nejen poprvé, ale i naposledy. Kurýři tehdy s napětím vyhlíželi na každé zastávce, jestli tam na ně někdo čeká, jestli se informace o jejich cestě dostaly k lidem, jestli je ta informace zaujala a jestli budou ochotni si pro světlo na nádraží přijít.

Jak vzpomíná jedna z prvních skautek, která se rozvozu zúčastnila již v tom roce 1990, sestra Hedvika Šebková: „Ty začátky byly hodně dobrodružné, pěkný adrenalin. To napětí, kde nás budou čekat na nádraží a kde jenom projedeme. Já jsem si vzala na starost trať Brno – Praha a čas v Praze jsem využívala k pravidelným každoročním

Na nádraží do Frenštátu pod Radhoštěm by Betlémské světlo mělo doputovat, pokud to epidemiologická situace dovolí, v sobotu 19. prosince v 10.35h.

návštěvám Jaroslava Foglara. Bylo to vždycky velmi příjemné setkání.“

Zpětné ohlasy po prvním ročníku přesvědčily organizátory, že tato akce má smysl, a připravil se další ročník, druhý, třetí atd, až je tu letos ten třicátý. Mezitím se akce pěkně rozrostla. Z původních 7 vlaků je letos již 62 vlaků, které přivezou Betlémské světlo na celkem 765 nádraží.

Ve Frenštátě pod Radhoštěm a v Trojanovicích si v dalších dnech můžete zapálit Betlémské světlo na těchto místech:

Cykloport Prašivka, Bezručova 1984, telefon: 777 651 516
pondělí 21. až středu 23. 12. v době 9.00 – 12.00, 13.00 – 17.00

Milena Mužíková, Trojanovice pod Javorníkem 698, telefon: 737 637 029
pondělí 21. až středu 23. 12. v době 10.00 – 18.00

Vzhledem ke stávající situaci sledujte webové stránky a předem se informujte: Turistické informační centrum Frenštát pod Radhoštěm, telefon: 556 836 916, 725 947 890

www stránky: www.frenstat.info
Římskokatolická farnost Frenštát pod Radhoštěm, kostel sv. Martina
www stránky: www.farnostfrenstat.cz
Informační centrum Trojanovice, telefon: 556 835 022

www stránky: <https://www.trojanovice.cz/turistika/informacni-centrum/>

Milena Mužíková

Muzeum ve Frenštátě p. R. – výstavy
a programy

KARLA STIBORKOVÁ
– METAMORFÓZY

Výstava obrazů Karly Stiborkové.
Výstavní síň Muzea ve Frenštátě
pod Radhoštěm. Výstava potrvá do
15. února 2021.

**TEN VÁNOČNÍ ČAS DOČKALI
ZME ZAS**

**Interaktivní program pro žáky MŠ
a ZŠ.**

Žáci se interaktivní formou seznámí
s tím, jak v minulosti prožívali lidé
předvánoční období a vánoční svátky,
v rámci programu si vyrobí drobný vá-
noční dárek.

30. listopadu – 21. prosince 2020,
Vstupné: 30 Kč, Účast na programu
rezervujte na tel. 553034040, e-mail:
martin.trubac@muzeumnj.cz

Otevírací doba:

úterý - pátek 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00
neděle 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00
pondělí a sobota zavřeno

**V souvislosti s nařízením vlády ČR ze dne
8. 10. 2020 jsou všechny pobočky Muzea
Novojičínska od pondělí 12. 10. 2020
zcela uzavřeny veřejnosti. Do odvolání
jsou rovněž zrušeny všechny plánované
akce. Sledujte prosím aktuální informa-
ce na: www.muzeum-frenstat.cz**

Abonentní cyklus divadel pro děti zahájí třetí sezónu

Pohádkové neděle připravuje Městské kulturní středisko ve spolupráci s odborem sociálních věcí ve Frenštátě pod Radhoštěm. V roce 2020 bylo pro velké i malé diváky v malém sále frenštátského Domu kultury připraveno pět pohádek a dva hravé koncerty, které si uživalo téměř 70 předplatitelů. Přestože se v důsledku aktuálních opatření stále nepodařilo uvést všechny pohádky v původně plánovaných termínech, program na sezónu 2021 už je hotov.

Dětská nedělní představení probíhají v Domě kultury už čtvrtým rokem a zájem o ně neklesá. Druhým rokem mohli diváci využít formu předplatného, které s sebou přináší také řadu benefitů. Kromě zvýhodněné ceny a stálého místa po celou sezónu, byli na každém z představení vylosováni dva předplatitelé, kteří získali dárkový poukaz do kavárny Fortissimo ve Frenštátě pod Radhoštěm. Přestože v tuto chvíli chybí z letošní sezóny odehrát ještě tři představení, které byly z důvodů vládních nařízení nutné přesunout, pořadatelé stále doufají, že pohádky nebudou muset znovu překládat. „Měli jsme velkou radost, když jsme se na začátku září mohli s našimi diváky opět setkat a podařilo se nám odehrát dvě pohádky. Nicméně poté následovala další stopka, která aktuálně stále trvá. Ve spolupráci s divadly jsme tak hledali další vhodné náhradní termíny, ale nikdo z nás v tuto chvíli nedokáže odhadnout, zda se společně potkáme ještě v letošním roce. Pokud by to možné nebylo, naši diváci nemusí mít obavy, pohádky uvedeme v nejbližším možném termínu. Zároveň jsme však pro naše publikum připravili opět pestrý program na sezónu 2021,“ uvedla organizátorka nedělních pohádek Zuzana Kalinová.

V roce 2021 na diváky čeká pět pohádkových představení, z toho dvě pohádky hudební. Frenštátskému publiku se představí zcela nové soubory, ale zavítají k nám i divadla, která si naše publikum přálo znovu vidět. Zakoupit si pohádkové předplatné se určitě vyplatí. Nejen že tím diváci získají pevné místo v sále na celou sezónu, ale také výhodnější cenu na jednotlivá představení. Ve spolupráci s našimi partnery připravujeme také opět příjemný benefit ve formě losování o dárkové poukazy a další bonusy, které pořadatelé připravují postupně, během celého roku. Nedělní dětská představení se budou konat tradičně v malém sále frenštátského Domu kultury. Stávající předplatitelé budou mít možnost obnovit svá místa na rok 2021 přednostně. Od 7. prosince 2020 budou volná místa nabídnuta dalším zájemcům. Nové abonentky budou v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru. Pokud by v této době stále nebylo informační centrum přístupné veřejnosti, bude koupi abonentky možné vyřídit telefonicky na čísle 601 343 348 či prostřednictvím e-mailu: zuzana.kalinova@mufrenstat.cz. Abonentka na pohádkovou sezónu 2021 se tak může například stát krásným rodinným vánočním dárkem.

Program abonentní představení pro děti

10. 1. 2021 – Matěj a čerti – divadlo LokVar (Praha)

11. 4. 2021 – O bačovi, který falešně trúbil – RukyNaDudy (Frenštát p. R.)

19. 9. 2021 – O chaloupce z perníku – Divadlo KAPSA

24. 10. 2021 – O princezně, Luciášovi a makových buchtách – CziDivadlo

21. 11. 2021 – Truhlík a Truhlička – Stolování – Divadlo z Truhlice (změna programu vyhrazena)

POHÁDKOVÉ PŘEDPLATNÉ

Rodinné divadelní předplatné nabízí od ledna do listopadu 5 představení a 75 Kč - 375 Kč / jednotlivé vstupné 90 Kč.

VÝHODY PŘEDPLATNÉHO

- karta předplatitele je přenosná – můžete ji zapůjčit nebo darovat
- stálé místo v hledišti, předplatné platí na jednu sezónu
- zvýhodněná cena vstupného v předplatném cca o 20 % na osobu
- tradiční hrací den je neděle v 15.30 hodin
- cena jednotlivé vstupenky mimo předplatné 90 Kč, v rámci předplatného 75 Kč.
- zvýhodněná cena na velké dětské divadelní představení mimo předplatné ve velkém sále Domu kultury (plánováno na jaro 2021).
- každé představení losování o dárkové poukázky.

Marian Žárský, ředitel MěKS

Na co se mohou těšit návštěvníci Výstavní síně Albína Poláška?

Výstavní síň Albína Poláška, která je umístěna v prostorách frenštátského Domu kultury, nabízí během roku svým návštěvníkům různé typy výstav. Od fotografií, přes obrazy až po velké interaktivní výstavy pro rodiny s dětmi.

V letošním roce bylo naplánováno celkem sedm výstav. Bohužel v souvislosti s vládními nařízeními se podařilo uskutečnit pouze tři z nich. Tou poslední byla výstava Starý Frenštát a okolí ve fotografiích a obrazech. Společně s autory panem Daliborem Konvičkou a Jiřím Horou jsme doufali, že provoz galerií a muzeí bude moci být ještě v tomto roce obnoven, a proto jsme se rozhodli tuto výstavu ještě prodloužit. Výstava Starý Frenštát by tedy měla být veřejnosti přístupná do 15. prosince 2020. Datum začátku závisí na přechodu protiepidemického systému do stupně číslo 3. Aktuální informace budou uveřejněny na stránkách Domu kultury www.kulturafrenstat.cz a na sociálních sítích MěKS. Výstava bude přístupná ve všední dny od 9 do 16 hodin, ve středu bude uzavřena. Následně bychom ji chtěli ještě zpřístupnit na začátku nového roku, a to od 4. do 29. ledna 2021.

A co je pro milovníky umění připraveno na rok 2021? V podstatě všechny neuskutečněné výstavy

z letošního roku a ještě něco navíc. Rok 2021 bude především o obrazech, tedy malbě a kresbě. Jedním z prvních, kdo se ve výstavní síni představí je cestovatel a fotograf Jiří Kráčalík. Těšit se můžeme na fotografie z různých zajímavých míst celého světa. Dále připravujeme výstavu obrazů frenštátského rodáka Libora Kopeckého. Výstava malířky Evy Konstantinidy s názvem „Face to Face“ nabídne portréty v kombinaci s obrazy ze série býků. Svá díla do Frenštátu přiveze také kopřivnický malíř Zdeněk Babinec. Na podzim se do výstavní síně vrátí také tvorba frenštátského malíře Pavla Strnadla. Věříme, že v příštím roce se nám podaří taktéž zrealizovat velkou interaktivní výstavu nazvanou Fenomén Igráček. Která nabídne podívanou i zábavu pro celou rodinu. Veškeré podrobnosti budou včas uveřejněny jak na webových stránkách Domu kultury, tak na sociálních sítích a ve Frenštátském zpravodaji.

*Zuzana Kalinová,
Městské kulturní středisko*

Vánoční výstava dětských prací

Předvánoční doba je ve Frenštátě spojená s řadou tradičních akcí, které nám připomínají blížící se svátky.

K jedné z nich patří také výstava dětských prací Vánoční variace. Adventní a vánoční náladu zachycují na svých obrázcích a dekoracích děti z mateřských, základních, středních škol, Základní umělecké školy a ASTRA, centrum volného času různými výtvarnými technikami. V letošním roce jsme zvažovali, zda výstavu zachovat, případně v jaké formě. Vzhledem k tomu, že vláda v těchto dnech avizuje případné rozvolnění a žáci a studenti se pomalu vrací do lavic, rozhodli jsme

se výstavu uspořádat v klasické formě, nicméně v trochu umenšené podobě, která bude záviset na aktuálních možnostech jednotlivých škol. Pokud se tedy situace výrazně nezmění a bude opět možné návštěvníkům zpřístupnit prostory frenštátského Domu kultury, bude výstava k vidění ve foyer od 10. do 22. 12. 2020 a následně od 4. do 29. 1. 2021 v rámci otevírací doby Domu kultury a Městské knihovny.

*Zuzana Kalinová,
Městské kulturní středisko*

Frenštátská Astra nabízí půjčovnu deskových her a realizuje projekt Astra streamuje

Uzavření škol i center volného času kvůli šíření koronaviru si vyžádalo hledání nových cest, jak pokračovat jinými způsoby. Platí to i pro Astru, centrum volného času. S jejím ředitelem Michalem Greplem jsem si povídala o tom, jak navzdory komplikacím v dnešní době fungují.

■ **Jaký informační systém v těchto dnech využíváte?**

Pozice ASTRY, centra volného času tkví dlouhodobě v tom, že se snaží vytvářet a nabízet aktivní volnočasové využití a přinášet tak dobrou náladu a optimismus do života lidí. Poselství přinášet dobrou náladu široké veřejnosti se snažíme realizovat i v tomto nelehkém čase. Naším cílem je vytvářet nové možnosti a hledat nové cesty, jak být nejen s našimi klienty stále v kontaktu. Pro tuto činnost využíváme YouTube kanál, na kterém jsme rozjeli projekt ASTRA streamuje.

■ **Na co je zaměřen?**

Projekt ASTRA streamuje je v současné chvíli zaměřen třemi směry. První se nazývá ASTRA čte nejen dětem, kdy každé pondělí, středu a pátek od 19.30 čteme příběhy, pohádky a historky z Valašska a Frenštátska. Druhá podoba našich streamů z ASTRY nese název Kytarové večery s Jeníkem a Kasmínou, kdy naši dva úžasní kytaristé vstupují do online

prostoru, hrají písně na přání a přináší tak radost, pohodu a klid všem posluchačům. Třetí a zatím poslední podoba streamů z ASTRY je zaměřena na povídání a rozhovory s osobnostmi ASTRY a Frenštátska, kdy zpovídáme pozvané hosty a zajímáme se o jejich životní příběhy. ASTRA se také zapojila do projektu Frenštát pozitivní, kde se v součinnosti se ZUŠ a MěKS snažíme pozitivně naladit všední i nevšední dny Frenštátčanů.

■ **V listopadu se uskutečnil turnaj v discgolfu. Opravdu trval celý měsíc?**

Jednou z dalších aktivit, kterou si ASTRA pro širokou veřejnost připravila jsou discgolfové turnaje. Začali jsme v listopadu pilotním discgolfovým turnajem Rekovice Open 2020 - podzimní, který trval celý měsíc. Formát tohoto turnaje se hráčům discgolfu zalíbil natolik, že jsme se rozhodli přidat další dva turnaje, a to v Kopřivnici a Frýdku Místku. Hráči mají za úkol projít

během měsíce alespoň 3× jednotlivá discgolfová hřiště a zaznamenat svůj výsledek přes discgolfový portál idiscgolf.cz. Uvědomujeme si, že ne

všichni mají discgolfové vybavení doma, a tak jsme v Astrě zřídili půjčovnu discgolfových disků.

Romana Stejskalová

Frenštátská knihovna má novou vedoucí

Po osmi letech odešla z Městské knihovny ve Frenštátě pod Radhoštěm vedoucí Edita Golová. Chce se věnovat soukromému podnikání. Ve funkci ji od listopadu vystřídala Pavlína Martiňáková, která si našla chvíli a odpověděla nám na několik otázek.

■ **Nastoupila jste do knihovny v době, kdy je kvůli koronaviru pro veřejnost uzavřena. Jaké jsou plány, jak si se situací poradit?**

Samozřejmě by bylo krásné, kdybych přišla do knihovny a vše běželo jako dříve, ale bohužel je situace taková, jaká je, a musíme se s tím popasovat. Přemýšleli jsme, jak dostat knihy ke čtenářům, protože ne všichni si před vyhlášením stihli udělat zásoby a už nemají co číst. A když jste vášnivý čtenář a nemáte co číst, to prostě není dobré. Další ohroženou skupinou jsou studenti, kteří potřebují knihy pro povinnou četbu nebo jako výukový zdroj pro své studium. Zvažovali jsme různé možnosti, jak to udělat, a nakonec jsme se rozhodli pro rozvoz knih. Zájem je veliký a zabere to poměrně hodně času, než se vše nachystá, vykomunikuje a nakonec roznese. I proto jsme dodatečně zavedli možnost vyzvednou si předem objednané knížky v knihovně – u výdejního okénka. Nakonec i díky tomuto způsobu můžeme obsloužit čtenáře z okolí, protože dělat závozy dál než do Frenštátu a Trojanovic, není z kapacitních důvodů bohužel možné. A uvidíme, jak se bude situace vyvíjet dál. I nám čtenáři chybí. Ještě bych ráda zmínila, jakožto nováček, a tak trochu nezaujatý pozorovatel, že tým zaměstnanců knihovny i celého Městského kulturního střediska pracuje s velkým nasazením a snaží se být spoluobčanům co nejvíce nápomocni, jsou skvělí.

■ **Jak byste charakterizovala poslání knihovny v dnešní době?**

Zjednodušeně řečeno, knihovna současnosti by měla být mimo jiné i přirozeným komunitním centrem a takto to zmiňuje ve své koncepci rozvoje knihoven pro nadcházející roky i Ministerstvo kultury. V dnešní době hraje knihovna možná ještě důležitější roli v životě společnosti, než to bylo kdysi, protože knihovna by měla být místem setkávání, místem, kde se něco nového dozvíte a naučíte, zajdete si na přednášku nebo workshop. Knihovna pomáhá vychovávat i novou generaci čtenářů a těm stávajícím nabízí pestré kulturní vyžití. Myslím, že je důležité na knihovnu nahlížet touto optikou, už to dávno není jen o půjčování knih. My se této vize držíme a snažíme se ji naplňovat.

■ **Co vás přivedlo do frenštátské knihovny?**

Tak kromě toho, že miluju knížky, a i doma máme poměrně velkou spotřebu, bych ráda nějak osobně přispěla k lepšímu životu v rámci kultury ve Frenštátě. Vážím si toho, že jsem tuto příležitost dostala, budu se snažit, aby naše knihovna byla dál místem, kam lidé rádi chodí a cítí se tam příjemně.

■ **Jak vnímáte služby frenštátské knihovny, nějaké nové plány do budoucna?**

Myslím, že knihovna funguje výborně a udělal se za poslední roky kus práce. Velkou zásluhu na tom mají paní knihovnice spolu s paní Golovou, která v knihovně pracovala jako vedoucí přede mnou. Podařilo se jim realizovat a ustálit pestrý a zajímavý program, zavést nové služby. Například naše bibliotéka se teď výborně hodí a jezdí se na ni dokonce dívat i knihovníci z jiných měst, protože o ní také uvažují. A postupně se naplňuje vize moderní knihovny 21. století, o které jsem se již zmiňovala. V nabídce akcí najdete mimo jiné setkávání domácích školáků, čtení pro malé děti, čtenářské kluby, přednášky z různých oblastí života nebo oblíbené Listování. Další plány a nápady do budoucna by samozřejmě byly, ale vše záleží na aktuální situaci ohledně koronaviru. Doufáme, že příští rok budeme moct opět fungovat tak, jak jsme byli zvyklí a bude v knihovně zase živo, ale jistěho dnes není vůbec nic. Určitě bych ráda pokračovala v osvědčených akcích pro veřejnost a vytvářela program i pro náctileté. Kromě kvalitní literatury dál nabízíme k zapůjčení i deskové hry a chceme rozšířit nabídku fantasy a sci-fi literatury.

■ **Dělíte knihy na dobré a špatné?**

Myslím, že každá kniha má svého čtenáře, to je stejné jako třeba s písničkami. Když mám v ruce knížku, která mě nechytne hned na začátku, stejně jí dám šanci, ale když mě nebaví ani po 50 ti stranách, klidně ji odložím. Zkrátka někdy ta jiskra nepřeskočí, ale to neznamená, že ta kniha je špatná, někoho jiného oslovit může.

■ **Je klasická kniha v dnešní době počítačů, stovek televizních kanálů pro děti vůbec konkurenceschopná?**

Podle mě ano a věřím, že knihy budou mít vždy místo v našem životě.

Dnešní děti možná potřebují trochu jiný styl knih, než jaké jsme měli my jako děti, ale ta nabídka tu je. Knihy jsou hravé, pestré, interaktivní, zapojují děti do příběhu. Existují například knihy, které jsou vhodné i pro dyslektiky, některým dětem třeba více sedí komiksový styl knih, ta nabídka je velká a čtení je přístupné opravdu všem. Důležitá je v tomto samozřejmě role rodičů a učitelů, aby děti ke čtení vedli, aby knihy byly zapojovány do předškolní a školní výchovy.

My, jako knihovna, umíme pro děti připravit zajímavou akci, můžeme nabídnout kvalitní literaturu, ale děti sem přivedou právě rodiče nebo učitelé. Důležitá je podle mého názoru tedy i spolupráce s nimi, aby s dětmi do knihovny chodili.

Díky knížkám mohou děti pochopit různé životní situace, mohou působit i terapeuticky, pomoci jim

zorientovat se ve svých pocitech nebo náladách. Například jsou knihy, které píšou o jinakosti, o šikaně, o vyrovnání se se smrtí, o přijetí sama sebe... To jsou témata, která jsou možná náročná, ale je důležité, aby se o nich mluvilo, a právě knihy mohou být prostředkem, jak toto téma otevřít a nějak se jím zabývat. Dnešní svět není vůbec jednoduchý a knihy mohou být v tomto světě dobrým společníkem.

A v neposlední řadě společné čtení rodičů a dětí, to žádná televize nebo počítač nenahradí. Krásné chvíle, které spolu při čtení prožijete, vám nikdo nevezme.

■ **Jak rychle dokážete zařadit žhavou novinku? A v kolika kusech?**

Na to je těžké odpovědět jednou větou, záleží na více okolnostech, ale pokud je Vesmír nakloněn a všechno se sejde, tak může být kniha do týdne u čtenáře. Rádi bychom měli ty top tituly ve více kusech, ale jsme zase u těch financí – musíme prostě vybírat a tedy pouze výjimečně koupíme 2 výtisky najednou.

Romana Stejskalová

Třináct studentů frenštátského gymnázia ilustrovalo knihu J. K. Rowlingové

I slavní spisovatelé vypráví svým dětem pohádky na dobrou noc. Ty se ale k uším běžných čtenářů nedostanou. Autorka Harryho Pottera J. K. Rowlingová však udělala výjimku a podělila se s námi o pohádku Ika-bog, kterou stvořila pro své dvě malé děti. Celkem 64 kapitol vycházelo do začátku října na webových stránkách. Rowlingová tak chtěla svým fanouškům ulehčit období zasažené koronavirovou pandemií a přála si, aby Ika-bog ve všech zemích ilustrovali sami čtenáři příběhu.

Království jménem Přehršlánie oplývalo spoustami zlata, všechno bylo dokonalé, až na mlžný Mokřad na severu, kde podle legendy žil strašlivý Ika-bog...

„Albatros proto vyhlásil soutěž pro děti od šesti do třinácti let. Jejich úkolem bylo zachytit daný motiv z příběhu a přenést ho na papír. Třicet čtyři šťastlivců vybraných porotou pak našlo svůj obrázek v tištěné knize, která v českém překladu Petra Eliáše vyšla 23. listopadu,” upřesnila vyučující Vladimíra Švarcová. „Ilustrátorskou výzvu na nakladatelství Albatros přijali i studenti Gymnázia a SPŠEI ve Frenštátě pod Radhoštěm a v souboji mladých talentů si vedli výborně. Máme upřímnou

radost, že mezi třiceti čtyřmi vítěznými ilustracemi našlo svůj výtvor hned třináct našich studentů: N. Ševčíková, N. Šimerdová, A. G. Hubálková, T. Barnášová, Š. Ondřejka, A. Vlčáková, T. Bayerová, K. Gajdušek, M. Babinec, V. Dobiáš, A. Valová, V. Gelnarová a D. Kresta. K velkému úspěchu mladým umělcům gratulujeme a přejeme jim mnoho dalších výtvarných inspirací,” uvedla Kateřina Menšíková, středoškolská učitelka Gymnázia a SPŠEI. **—red—**

Součástí knihy bude také kresba Natálie Šimerdové, primánky frenštátského Gymnázia a SPŠEI.

■ **Natálie, přečetla jsi na webu celý příběh od Rowlingové? Jak se ti líbil?**

Přečetla jsem ho skoro celý. Celkem dost, hlavně proto, že když jsem hltala jednotlivé kapitoly, hodně pracovala fantazie, a tak jsem měla možnost si celý příběh sama představit.

Ika-bog odkazuje k dávné legendě o strašlivé příšeře, která ohrožuje mír a štěstí v království Přehršlánie

■ **Proč sis vybrala postavu Ika-boga?**

Jeho postava mi přišla nejzajímavější a nejlepší na zpracování. Navíc tady bylo hodně variant a možností, jak by mohl takový Ika-bog vypadat, takže jsem měla velký prostor tu myšlenku rozvíjet. A také proto, že jsem si ho hned představila.

■ **Použila jsi pouze dvě barvy.**

Ano, protože mi přišlo, že to bude nejlepší, když použiju jen tmavou. Pak ta červená udělala ten kontrast. Nechtěla jsem, aby to bylo přeplácené.

■ **Jak si reagovala, když ses dozvěděla, že tvůj obrázek byl vybrán?**

Byla jsem šťastná, ale byl to i divný pocit, protože jsem si na začátku myslela, že se to tam stejně nedostane a že to nemá smysl. O to větší to bylo překvapení.

■ **Byla to tvá první výtvarná soutěž?**

Ano, byla. Chodím na ZUŠ do Frýdlantu kreslit, ale soutěžila jsem poprvé.

Romana Stejskalová

Na ZŠ Záhuní bezpečněji

Chaotický příjezd ke škole, stejné přístupové cesty pro auta i žáky. Tak této situaci je po letech příprav konec. Od podzimu dochází před Základní školou Záhuní k otevření zbrusu nové točny pro příjezd zaměstnanců a návštěvníků školy, včetně rodičů přivážejících své potomky

na vyučování nebo do školní družiny. Součástí díla jsou také výškové oddělené chodníky pro pěší, které významně zvyšují bezpečnost celkového provozu před školou. Celá investice, která přišla na 6 100 000 Kč, nám dělá radost. Děkujeme.

Josef Stieberský, ředitel školy

I při distanční výuce se na Gymnázium a SPŠEI soutěží a vítězí

Dne 4. 11. 2020 se konalo v Praze desáté finále celostátní soutěže, pořádané Goetheho institutem, **Bystré hlavy**. Soutěž je určena žákům středních škol od 15 do 18 let, kteří se učí německy. Ze sedmi finalistů vybrala odborná porota dva vítěze.

Jedním z nich je Jan Lindovský, student VII. A třídy frenštátského gymnázia. Jeho vítězným projektem bylo RC auto ovládané mobilní aplikací. Celý projekt sestavil a naprogramoval pod vedením Ing. L. Otáhalíka. Jan Lindovský, mezi jehož koníčky patří hlavně programování a robotika, ale také pěstování sukulentů, divadlo a kultura, získal hodnotnou hlavní cenu, a to stipendium na letní dvoutýdenní kurz německého jazyka.

„Z vítězství mám velkou radost a je pro mě motivací k dalšímu posunu v programování a zároveň je mým cílem zvýšit si úroveň znalostí němčiny. Jen mě mrzí, že kvůli epidemii proběhne kurz pravděpodobně distančně. Stále však věřím, že se situace třeba zlepší a o prázdninách strávím 14 dnů v německém univerzitním městě Göttingenu,” řekl vítěz soutěže Jan Lindovský.

Vladimíra Švarcová

Hasiči zasahovali také v listopadu

V sobotu 14. listopadu vyjžděli frenštátská hasiči ke dvěma požárům.

K prvnímu požáru byla frenštátská jednotka vyslána v 10.46 h do Lichnova s informací, že se jedná o hořící rozvaděč. Na událost zároveň vyjela i jednotka SDH z Lichnova a profesionální hasiči z Nového Jičína. Majitel objektu naštěstí zvládl uhasit požár ještě před naším příjezdem a zamezil tak jeho rozšíření na rodinný dům. Rozvaděč hasiči zkontrolovali termokamerou.

Druhý poplach byl vyhlášen ve 21.42 h kvůli vzniklému požáru kontejneru o objemu 1000 litrů v bývalém mechanizačním středisku v ulici Bezručova ve Frenštátě pod Radhoštěm. Na místo vyjžděli také hasiči z Trojanovic a jednotka HZS z Nového Jičína. Po příjezdu na místo se podařilo rychle požár lokalizovat a následně zlikvidovat. Z důvodu vysoké teploty už bohužel vznikly škody na nově opravené fasádě domu (roztavený polystyren).

Ve čtvrtek 19. listopadu večer zasahovali frenštátská hasiči u dopravní nehody se zraněním. Jízda dvou mladých mužů skončila sjetím mimo komunikaci za zatáčkou před Frenštátem p. R. Oba členové posádky

utrpěli zranění, byli tedy předáni do péče zdravotnické záchrané služby. Frenštátská jednotka provedla zajištění místa nehody, protipožární opatření, ochranu před únikem provozních kapalin a úklid komunikace.

Tragická nehoda mezi Frenštátem a Lichnovem

Dva lidské životy si v sobotu 21. listopadu dopoledne vyžádala srážka dvou osobních aut mezi Frenštátem a Lichnovem. Frenštátská jednotka byla vyslána k tragické dopravní nehodě dvou osobních automobilů. Na místě hasiči zjistili, že oba řidiči jsou zaklínění. Jednotka pomocí hydraulického vyprošťovacího zařízení začala s vyprošťováním. „V jednom z vozidel utrpěl řidič zranění neslučitelná se životem

a z druhého vozidla desítky minut zdravotníci resuscitovali řidiče, který bohužel svým zraněním také na místě podlehl,“ uvedla mluvčí policie Pavla Jiroušková. Silnice mezi Frenštátem pod Radhoštěm a Lichnovem byla v místě nehody uzavřena a policisté odkláněli dopravu. „Okolnosti a příčiny této tragické události zjišťují dopravní policisté ve spolupráci s novojičínskými kriminalisty,“ dodala Jiroušková.

Další dopravní nehoda, tentokrát v Bordovicích

Frenštátská jednotka byla vyslána v úterý 24. 11. 2020 ve 14.59 h k dopravní nehodě dvou osobních automobilů v Bordovicích. Nehoda se naštěstí obešla bez zranění. Hasiči provedli protipožární opatření, vozidla zajistili proti úniku provozních kapalin a následně je odtáhli mimo komunikaci. Hasiči apelují na řidiče, aby byli opatrní. Silnice budou kluzké a brzdná dráha se bude nebezpečně prodlužovat. **—red—**

Od prosince lze žádat o rezidentní parkovací karty

Zájemci o rezidentní parkovací karty pro rok 2021 si mohou o ně žádat od 1. prosince 2020 na služebně Městské policie. Karty budou vydávány pouze pro parkování v ulicích Fr. Horečky, Záhuní a Rožnovská.

Městská policie bude přijímat žádosti a vydávat karty každé pondělí a středu od 9 do 11 a od 14 do 16 hodin pro obyvatele z lokalit sídliště Fr. Horečky – Rožnovská 326, 327, 328, Fr. Horečky 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, Záhuní 323, 324, 325 a sídliště Rožnovská – č. p. 342, 343, 347. Poplatek za vystavení karty činí 100 Kč. „Jedná se o provozní poplatek, který

odpovídá nákladům na zhotovení karty. Časově je platnost karty omezena na kalendářní rok 2021,“ uvedl Vladimír Pražák, ředitel MP. Pravidla pro vydávání karet včetně vzoru žádosti o vydání rezidentní parkovací karty a čestného prohlášení naleznou zájemci na webových stránkách města nebo na služebně městské policie.

Helena Nedvědová

Frenštátský Siemens pomáhá i v nelehké době

Částku sto tisíc korun daruje dvakrát ročně závod Siemens ve Frenštátě pod Radhoštěm na zajímavé projekty neziskových nebo příspěvkových organizací, které mají sídlo nebo působí na Frenštátsku a okolí. Na jaře tak velkovýrobce nízkonapěťových elektromotorů věnoval 50 tisíc korun Kontu Bariéry, které je využilo na zajištění neurorehabilitační a fyzioterapeutické péče a dalších kompenzačních pomůcek Evě Babincové, která trpí roztroušenou sklerózou a dalších 50 tisíc korun putovalo na rekonstrukci koupelny v Domě pokojného stáří ve Valašské Bystřici.

„Místním neziskovkám a příspěvkovým organizacím jsme prostřednictvím Siemens Fondu pomoci rozdali 1,3 milionu korun. Pomáhají ale i samotní zaměstnanci. Například na jaře darovali 80 tisíc korun Diakonii ČCE ve Valašském Meziříčí na pomoc chráněné dílny, které po první vlně koronaviru hrozilo zavření,“ uvedl ředitel frenštátského Siemensu, Roman Valný. V rámci podzimního kola Siemens Fondu pomoci (SFP) závod opět rozdělí sto tisíc korun.

Lenka Hlavatá, Siemens, s.r.o.

Knihy můžete vrátit kdykoli, 24 hodin denně

Do biblioschránky před frenštátskou knihovnou mohou čtenáři vrátit půjčené knížky kdykoli, 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Knihovnice je pravidelně vybírají. „Jestli čtenáři nemají cestu kolem, nevadí. Knížky, hry i časopisy mohou vrátit, až bude knihovna opět otevřená, všechny výpůjčky jsou automaticky prodloužené,“ uvedla knihovnice Martina Vroblová. **—red—**

Žádná distanční výuka nemůže nahradit školní docházku, říká Pavlína Maňasová

Soutěž Zlatá karabina je jediná soutěž tohoto typu v České republice, kterou každoročně organizuje redakce odborného časopisu Řízení školy. Cílem této soutěže je vybrat nejlepšího zástupce či zástupkyni ředitele školy. Tento rok získala prestižní ocenění (1. místo) zástupkyně ředitelky na Základní škole Tyršova 913 Pavlína Maňasová především za svou činnost v době distančního vzdělávání i za další aktivity. Slavnostní ocenění se uskutečnilo prostřednictvím monitorů online ve čtvrtek 26. 11. 2020. Paní Maňasová si našla chvíli a povídaly jsme si o ocenění a také o úskalích distanční výuky a jak je zvládat.

■ Paní Maňasová, jak dlouho učíte a které předměty?

V roce 1994 jsem ukončila Přírodovědeckou fakultu Ostravské univerzity – obor chemie, přírodopis a v témže roce jsem nastoupila jako učitelka do základní školy v Rožnově pod Radhoštěm. Tam jsem setrvala šest let, poté jsem krátce nastoupila na Gymnázium v Novém Jičíně. Po mateřské dovolené jsem dva roky učila na základní škole v Kunčicích p. O. Od roku 2008 doposud působím na ZŠ Tyršova 913 ve Frenštátě p. R. Za 26 let praxe jsem kromě přírodopisu a chemie učila také informatiku a německý jazyk.

■ Žáci se s pedagogy mohou v těchto dnech setkávat pouze v on-line prostředí, je náročné se s tímto vypořádat?

Určitě to bylo náročné. Když jsme v březnu den ze dne přešli z prezenční formy výuky do online prostředí, téměř vše bylo pro učitele nové. Učili jsme se používat nové technologie a přístupy. Na druhou vlnu pandemie jsme se postupně připravovali zavedením systému Office 365, který prostřednictvím aplikace Teams poskytuje videokonferenční setkávání žáků s učiteli. Velmi náročná je příprava vyučujících na hodiny. Vše je nutné důkladně si promyslet, učivo zredukovat, změnit výukové formy a přístup k výuce. Zařadit do výuky prvky interaktivity, snažit se vyvolat u žáků zájem a stále posilovat jejich motivaci k učení. Také kontrola úkolů a zpětná vazba od žáků je časově náročná, mnoho z nás by určitě potřebovalo prodloužit den.

■ Při první vlně pandemie jste se ze dne na den stala metodikem, lektorem a koordinátorem distanční výuky.

Museli jsme se proškolit v jednotlivých nástrojích programu Bakaláři. Organizovala jsem interní webináře k online výuce, tvorbě testů, myšlenkových map a zajišťovala online průzkumy a dotazníky u rodičů žáků včetně vyhodnocení. Protože se učitelský sbor nemohl scházet společně ve sborovně, připravila jsem sdílené „covidové“

tabulky pro lepší informovanost svých kolegů. V úvodu nového školního roku jsem se podílela na zavádění nové komunikační a vzdělávací platformy Office 365 ve škole. Během druhé vlny pandemie jsem připravila školení k programu Alfbook, jehož licenci jsme pro školu získali.

■ Jaká jsou úskalí distanční výuky pro žáky i učitele?

Distanční výuka je velkou zátěží nejen pro učitele a žáky, ale i rodiče, kteří kromě podpory svých dětí musí zvládnout i svou vlastní práci. Nejvíce doléhá ovšem na žáky prvního stupně (zejména na prvňáčky), žáky posledních ročníků a sociálně znevýhodněné rodiny. Výuku určitě komplikuje nekvalitní internetové připojení nebo nedostupnost odpovídajících technik, kdy mají žáci pouze mobilní telefon a o počítač se musí dělit s ostatními členy rodiny.

■ Využíváte ve svých hodinách chemie a přírodopisu nových počítačových a projekčních technologií?

Ano, využívám. Chemie je velmi náročný předmět a z didaktického hlediska je využití ICT techniky moderní a zábavnou formou výuky, která žáky motivuje, zlepšuje jejich představivost, aktivizuje a tím podporuje proces učení. Zařazením těchto technologií do výuky chemie i přírodopisu roste jejich atraktivita. Využívám ve výuce např. různé online internetové zdroje, interaktivní periodickou soustavu prvků, interaktivní chemickou laboratoř, digitalizované experimenty a animace, výukové programy. Mám zpracované výukové prezentace pro PowerPoint a SmartBoard, založila jsem si své www stránky pro výuku.

■ Svůj čas věnujete žákům i v mimoškolních aktivitách.

Ve škole vedu chemický kroužek, ve kterém provádíme zajímavé chemické pokusy a výsledky práce jsme pak předvedli na Dni otevřených dveří, na Dni města nebo na Školní akademii. Používám minulé čas, protože kvůli Covid19 je činnost kroužků v letošním školním roce pozastavena.

■ Co se vám vybaví jako první, když se řekne Zlatá karabina?

O existenci soutěže „Zlatá karabina“ jsem neměla ponětí. Vůbec jsem netušila, že mě paní ředitelka Zdeňka Murasová do soutěže nominovala. Protože jsem kdysi hrolezectví malinko provozovala, tak vím, že karabina je pevné kovové oko, které slouží hlavně jako spolehlivý spojovací prvek. Ihned jsem si význam této ceny uvědomila a nesmírně si jí vážím. Vyjadřuje vztah, který musí fungovat mezi ředitelem a jeho zástupcem. Významné je, že mě nominovala paní ředitelka a dala mi tím najevo, že je s mou prací spokojena. Toto ocenění je velkou motivací pro mou další práci, která je podporována navíc skvělým kolektivem nejen v rámci vedení ale také v rámci celého učitelského sboru Tyršovky.

■ Kde čerpáte ke své práci inspiraci, rady, tipy?

Náměty čerpám z časopisů, jako jsou Učitelské noviny, z knih zaměřených na výchovu a vzdělávání. Dále inspiraci hledám na internetu. Také sociální sítě dnes umožňují setkávání skupin učitelů, kteří sdílejí příklady dobré praxe. Účastním se různých seminářů a školení.

■ Kde vidíte největší úskalí, jaká opatření by vám usnadnila život?

V této době by to bylo jediné opatření – vrátit se k prezenční výuce, do školy. Žádná distanční výuka nemůže nahradit školní docházku, a především sociální kontakty dětí mezi sebou i dětí s učiteli.

■ Vaši svěřenci uspěli i v mnoha přírodovědných soutěžích...

Za připomenutí stojí soutěž Hledáme nejlepšího mladého chemika, chemická olympiáda pro žáky 9. ročníku, Soutěž mladých zoologů, kterou pořádá ZOO Ostrava nebo návštěva našich žáků na chemickém jarmarku pořádaném pedagogickou fakultou Ostravské univerzity na Slezskostravském hradě.

■ Pracujete také v nadaci Student podporující žáky ze sociálně slabých rodin.

Již třetím rokem docházím pravidelně do správní rady Nadačního fondu STUDENT, který byl zřízen za účelem podpory frenštátských žáků a studentů na ZŠ, SŠ a VŠ. Cílem podpory je zlepšit podmínky studia, přispívat na školní a mimoškolní aktivity z důvodů sociálních nebo zdravotních. Dále naše nadace podporuje projekty a aktivity, které směřují k podpoře rozvoje v oblasti sportovní, umělecké či vědecké.

Romana Stejskalová

Kořeny a křídla

V minulém čísle Frenštátského zpravodaje jsme vám představili tři zajímavé mladé muže, kteří se vydali do světa, uspěli tam ve svých profesích, a vrátili se domů. K vytvoření této nové rubriky nás inspirovala věta profesorky místního gymnázia, která napsala. „Rodiče by měli dát svým dětem kořeny a křídla.“ Dnes jsme se proto prostřednictvím zpravodaje vypravili hledat další mladé lidi, kteří uměli roztáhnout svá křídla, získali zkušenosti v zahraničí, a nakonec se vrátili domů, do rodného města, kde mají své kořeny.

Obsluhovala jsem Paula Mc Cartneyho, Kate Winsletovou i Davida a Victorii Beckhamovy

Alena

Aleny, rodačky z Frenštátu p. R., absolventky rožnovské střední zemědělské školy 2008, jsme si nemohli nevyšimnout při různých hudebních příležitostech. Útlá dívka s basovou kytarou, to evokuje odvahu a neotřelost. Po několikaleté pauze ji máme zase doma...

■ Kam jste zamířila po maturitě?

Studovala jsem Mendelovu univerzitu v Brně, obor regionální rozvoj a mezinárodní vztahy a po celou dobu toužila pracovat s lidmi, poznat zahraničí, studovat další jazyky. První velkou zkušenost jsem udělala v Řecku. Absolvovala jsem intenzivní tříměsíční kurz řečtiny v Soluni, dva semestry a studovala v Larisse v rámci Erasmu. Na univerzitě sice byla výuka v angličtině a znalost místního jazyka nebyla nezbytností, ale zůstala jsem tam na letní brigádu a za několik týdnů jsem se opravdu domluvila. Bohužel, bez aktivního používání mi tento krásný zvukový jazyk zase mizí z paměti, zůstaly mi ale vzpomínky na první poznání reality a opravdu tvrdé každodenní práce i toho, že v životě nebude nic zadarmo.

■ Po vysoké škole jste zamířila kam?

Po absolvování bakalářského a poté i magisterského studia jsem v roce 2015 odcestovala do Anglie, oblasti Oxfordu, chtěla jsem si zdokonalit jazyk a najít nějakou

práci. Bylo to velmi těžké. Neměla jsem vyhlédnuté ani slíbené žádné zaměstnání, žádné reference, téměř žádné peníze, pouze jedna kamarádka, taky Frenštáčanka, mi přepustila byt před svým odjezdem ze země. Byla jsem ve velmi svízelné situaci, a tak když mi náhodou majitelka jednoho z největších zábavních parků nabídla malování pokojů, tak jsem přijala. Neměla jsem naprosto žádnou zkušenost, jen jsem tušila z domova, jak se to asi dělá. Navíc mám jen něco přes 50 kg váhy a neměla jsem nikoho na pomoc. Ale zvládla jsem to. Nakonec jsem pro tuto paní pracovala přes půl roku a postupně pomáhala v renovaci 450 let starého sídla. Fyzicky to bylo náročné, ale po čase mě to opravdu bavilo.

■ A po půl roce?

Po této zkušenosti jsem dostala místo v Soho klubu, jehož členy jsou lidé z nejvyšších vrstev a jen ti mají přístup do resortů tohoto klubu. Restaurace, golfová a jiná hřiště, kavárny, kluby, wellness zázemí a jiné služby na nejvyšší

úrovni. Tam na nás byly kladeny vysoké nároky. Nicméně příjemným okořeněním bylo obsluhování slavných osobností jako například Paula Mc Cartneyho, Kate Winsletové či Davida a Victorii Beckhamovy. Získala jsem místo servírky a hned na počátku jsem zažila perné chvílky. Mým handicapem byla opět má drobná postava a muší váha a já nechápala, že bych měla unést obrovský táč s náloží jídla. Když se ukázalo, že prostě musím, vydala jsem se do jídelny, klesajíc pod tou vahou a pochopitelně zakopla o koberec, a navíc táč zarazila jedné dámě zezadu do krku. Jen anglický klid a nekonečná kultivovanost této paní mě zachránily od vyhazovu. Přestože jsem cítila i slyšela dopad tácu na její krční obratle. Ona ale neudělala scénu, nekřičela, nechtěla omluvu či refundace. Po čase jsem se dostala k lepší práci i odměně. Asi po 9 měsících, kdy jsme denně na place nachodili až 20 km, bez většího volna a možnosti třeba cestovat, jsem našetřila nějaké finance a začala uvažovat o vlastní firmičce.

■ Začít podnikat je pěkně odvážný krok i doma, jak jste našla díru na trhu?

Zvolila jsem úklidové práce, po kterých byla, soudíc dle komunikace s movitými zákazníky v klubu, poptávka. První zákaznice byla zase moje první zaměstnavatelka a pak se nabalovali další. Dokonce jsem zaměstnávala brigádnice. Práci jsem si už mohla sama organizovat, umožnila mi větší svobodu, a dokonce jsem si zaplatila a absolvovala půlroční kurz managementu.

■ Kdy přišel čas návratu?

Nikdy jsem nepomýšlela na to, že v zahraničí zůstanu. Po třech letech těžké fyzické práce jsem zatoužila zúročit své vzdělání a zároveň zahraniční zkušenosti a znalost jazyka. Pracuji nyní ve firmě Tymphany v Kopřivnici, komunikuji téměř výhradně se zahraničními klienty a baví mě to, bydlím zpět zde ve Frenštátě a jsem spokojená.

■ Co vás překvapilo v Anglii, či co si nesete domů. A co naopak?

Několikrát jsem poznala, jak si váží všeho starého a tradičního. Moje první zaměstnavatelka, nesmírně bohatá dáma, vezla 400 km starý nábytek z rodného domu, a dokonce převážela i zahradní domek. Ale týká se to i maličkostí, především věcí z rodinného majetku, které se opravují a renovují s největší péčí. Ale nejen věci, i zvyklosti, tradice, rodinné či rodové, jsou nedotknutelné. Co se mi líbilo byla slušnost a zdvořilost za každých okolností, u členů bohatých rodin byla zákonem. Naopak děti z takových rodin mají docela těžké dětství a mládí, velmi brzo jsou poslány na internátní školy s tvrdým režimem a zdá se mi, že výsledkem je kultivovanost, vzdělání, cílem udržení a zlepšení rodového jména a rozšíření majetku. Ale takové pravé české kamarádství asi vůbec neznají.

■ A co kytara či jiné hudební nástroje?

Ted' se nově věnuji tanci a navštěvuji kurz salsy a moc se mi to líbí.

Absolvoval jsem půlroční misi v Afghánistánu

Marek

Tento frenštátský rodák, absolvent olomouckého gymnázia 2005, je dalším ze skupiny mladých lidí, který si šel za svou vizí pracovat v letectví. Na své mládí jsou jeho zkušenosti velmi bohaté a pestré.

■ Proč střední škola v Olomouci a kam jste směřoval po maturitě?

Od dětství jsem hrál hokej a od 14 let už na vyšší úrovni. V Olomouci jsem dostal možnost individuálního studia na gymnáziu a intenzivně se věnoval hokeji. V posledním ročníku mi ale kamarád pootevřel další možné dveře do budoucího života, odešel na dopravní fakultu s cílem stát se pilotem. Zaujalo mě to a v posledním ročníku už jsem jednoznačně směřoval k letectví. Tenkrát bylo možné studovat na ČVUT Praha nebo na Vysoké škole dopravní v Žilině. Dostat se k létání ale znamenalo sehnat obrovské finanční prostředky na získání licence a současně nemít jistotu budoucího zaměstnání. Pak byla ještě možnost studovat na vojenské škole na Univerzitě obrany Brno, kdy univerzita většinu programu studentům, profesionálním vojákům hradila. Přihlásil jsem se na všechny tři a na všechny byl přijat. Nakonec jsem nastoupil do Brna na bakalářské studium profesionální pilot.

■ Jaké podmínky musel splňovat student – voják?

Prošel jsem základním vojenským výcvikem a musel jsem splňovat velmi náročné podmínky studijní, fyzické a zdravotní. I studium bylo poměrně náročné. Bohužel, na konci prvního ročníku jsem neprošel po zdravotní

stránce. Mé krevní testy nevyhověly přísné normě a já byl nucen přestoupit v druhém ročníku na obor řízení letového provozu. Tam jsem 2008 absolvoval bakalářské studium a poté jsem nastoupil sérii školení, tréninků a praxe s cílem dostat licenci pro práci letištního řídicího leteckého provozu.

■ To znám z akčních filmů.

Je to obor, který v dobrodružném filmu vypadá velmi přitažlivě, v praxi pak jde o respektovanou a náročnou práci. Obdržet licenci pro řízení letového provozu je dlouhá a strastiplná cesta. O práci se uchází stovky uchazečů. Výběrovým řízením projdou desítky a pouze jednotky lidí dosáhnou cíle. Praxe pak přináší nekonečnou sérii stresových situací, složitých rozhodnutí a soustavného studia. Licenci je několik typů. Základní je věžová, pro řízení okresek daného letiště, vyšším stupněm je tzv. přibližovací služba společně s licencií radarového řízení přesného přiblížení. Kromě letištního řízení je možnost nastoupit na oblastní řízení nebo na řídicího bojového použití. Samozřejmě je to perfektní znalost angličtiny, s pravidelnými přezkoušeními, splnění fyzických i zdravotních podmínek a pochopitelně znalosti teoretické. Já jsem licenci, po roce příprav, zkoušek, tréninků získal. Od roku 2009 jsem nastoupil na věž letiště v Náměšti nad Oslavou.

foto: Rodinný archiv

■ Voják se asi nemůže vždy rozhodovat a jednat zcela libovolně.

Samozřejmě jste součástí profesionální armády a je potřeba plnit určitá nařízení. V armádě jsem dosáhl hodnosti nadporučíka a v této hodnosti jsem v roce 2011 absolvoval půlroční misi v Afghánistánu. Zde jsme s úkolovým uskupením vrtulníkové jednotky z Přerova plnili leteckou podporu spojeneckým vojskům. Tam mi všechny předchozí vojenské drily začaly dávat smysl. V pozici styčného důstojníka operačního taktického centra jsem ve vrtulníku nalétal spoustu hodin a poznal také krásy této drsné země. Tady doma se většina lidí domnívá, že to hlavní nebezpečí tam byl Tálibán, ale paradoxně to byla Afghánská národní armáda odkud mohlo přijít velké nebezpečí. Vnitřní vztahy byly velmi komplikované a složité. Byla to silná a náročná etapa života, ale jsem za ni vděčný.

■ Jak dlouho trvala?

V roce 2012 jsem odešel z vojenské služby. Po uhrazení případných finančních závazků vůči armádě za poskytnuté studium a výcvik, může člověk z armády odejít. Chtěl jsem zůstat u letectví a po opuštění armády jsem nastoupil u Aero Vodochody, největšího výrobního

závodu v oboru letectví, na pozici plánování výroby. V té době jsem už dokončil inženýrské studium, které jsem absolvoval dálkově na dopravní fakultě ČVUT.

■ A co vojenský život a partnerství, jde to dohromady?

Já jsem se svou partnerkou, nyní již manželkou Evou, již od prvního ročníku na vysoké škole. Po skončení studia jsme bydleli v Brně, odkud jsem dojížděl vždy do místa zaměstnání. V roce 2014 jsem přešel do letecké divize velké americké společnosti v Brně, která se věnuje opět letecké technice a v roce 2016 pak do další společnosti, kde jsem pracoval na vedoucím místě v úseku plánování výroby a logistiky. V té době, kolem roku 2017, jsme už plánovali rodinu a naprosto neuvěřitelnou náhodou jsem dostal nabídku nastoupit do firmy, kterou jsem paradoxně neznal, při jejíž prezentaci mi opatrně sdělili, že bych pracoval v malém městečku Frenštát p. R. Neuvěřitelné.

Kruh se uzavřel a dnes tedy jsme zpátky doma. V práci jsem velice spokojený, pracuji s klientelou z celého světa, dostavěli jsme dům, čekáme druhého potomka, máme příbuzné z obou stran pár minut od domova. Jsme spokojeni.

Mou specializací je práce v oblasti radarových dat

Jana

Absolventka místního gymnázia v roce 2003, nepůsobila jako dobrodruh, rebel či odvážný cestovatel, a tak známé trochu překvapovala zprávami tu ze Španělska, tu z Německa či Švédska. Nyní je po letech zpět doma, ale o tom více v našem rozhovoru.

■ Kam jsi zamířila po střední škole a kam tě to táhlo?

Absolvovala jsem Univerzitu Karlovu v Praze, obor geografie a kartografie. Nejprve bakalářský a pak magisterský program. Zvolila jsem obor, který mě zajímá a naplňuje dodnes. A našla jsem si svou specializaci v oboru analýzy a zpracování satelitních dat. Možnosti vycestovat jsem využívala už v době studia. Nejprve to bylo v roce 2009 v rámci programu Erasmus, kdy jsem studovala ve španělské Valencii. Před odjezdem

jsem absolvovala dva semestry španělštiny, protože studium i zkoušky byly ve španělštině, to byla docela výzva. Ale bylo to krásné, poučné a okolí bylo naprosto ideální pro můj koníček – horolezectví. Podruhé jsem odjela studijně do zahraničí v rámci doktorandského studia na Karlově univerzitě v roce 2012, a to do německé Jeny. Mimo to jsem využívala možnosti účastnit se kurzů pořádaných Evropskou kosmickou agenturou, například v Polsku, Španělsku, Itálii. Vždy to byla velmi dobrá zkušenost.

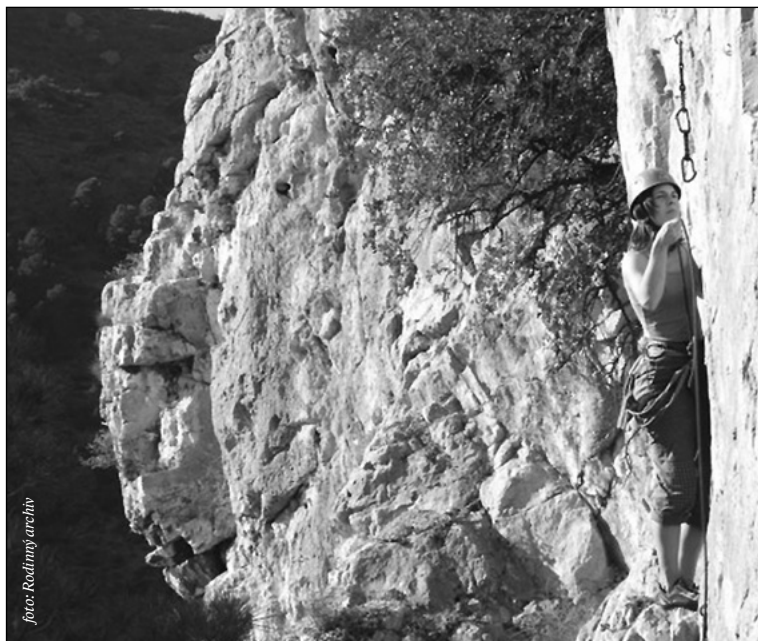

foto: Rodinný archiv

■ Jak hodnotíš zahraniční zkušenosti obecně?

Pokaždé to bylo jiné a pokaždé velmi podnětné pro další život. Za nejpraktičtější asi považuji poznání, že určitý problém či situace nemusí být vždy řešena stejně. A lze si z řešení jiných vzít kousek pro sebe. A to nejen v rámci rozdílnosti mezi národy. Stát frontu v běžném obchodě ve Španělsku znamená počítat s pomalým tempem, živou komunikací a obrovskou tolerancí k práci prodávачky i potřebám zákazníků. V Německu pak jde vše rychle, přesně, ale není to tak uvolněné. Obojí má svá pozitiva. Doma jsem pak byla z chování lidí někdy zklamaná. Ale pochopitelně

toto je jen hrubě zobecněno, a navíc já se stýkala nejvíce se studenty a pracovníky stejného oboru, kteří byli velmi příjemní, takže mé zkušenosti jsou především pozitivní.

■ Jak vysvětlíte svou práci laikovi?

Jde o dálkový průzkum Země pomocí satelitů. Mou specializací je práce v oblasti radarových dat. Pracuji na různých projektech, z nichž jeden z posledních byl například pro zemědělství. Satelitní data a informace pomáhají kontrolovat plnění podmínek dotačních programů na pozemcích, a to až tak přesně, že můžeme sdělit, kdy bylo které pole sklizeno či jakými plodinami bylo osázeno.

Geoinformatika je velmi zajímavý a rychle se rozvíjející obor. Už ke konci studia jsem pracovala na dohodu pro pražskou privátní firmu zabývající se geoinformatikou, a později, od roku 2014, jsem k nim nastoupila nastálo, a nakonec u nich zůstala.

■ Uvažovala jste o práci v zahraničí nastálo?

Ano, i tuto možnost jsme s partnerem diskutovali. Můj partner je ze Slovenska, pracuje v podobném oboru, je geodet. Známe se už 14 let, po ukončení studia jsme bydleli v Praze, a partner už několik let pracuje na projektech ve Švédsku, kde jsem za ním několikrát

byla. Práce v zahraničí je tak pořád jedna z možností. Praha nám úplně nevyhovovala, oba tihneme k přírodnějšímu prostředí, navíc naše koníčky jsou spojeny s pobytem v přírodě. Takže když se nám narodila holčička, přestěhovali jsme se do hor. Nyní bydlíme ve svém bytě, ze kterého vyjdou s dcerou přímo na louku, z okna vidíme pasoucí se koně, krávy, ovce, a navíc jsme získali rodinné zázemí, které jsem v počátcích mateřství v době karantény velmi postrádala. Myslím, že i má práce se dá zvládnout odsud a v současné době jsme tady spokojeni.

Alena Uličníková

Zažila jsem válku v Arménii, a určitě se tam vrátím, říká Zuzana Gruberová

Zuzana

Zuzka Gruberová, je mladá žena, která po frenštátském gymnáziu odešla do Brna studovat mezinárodní konflikty. „Nešlo mi do hlavy, jak je možné, že když války způsobují tolik neštěstí, pořád je jich ve světě spousta,“ říká. V těchto dnech se vrátila z Arménie, kde propukl válečný konflikt a zprostředkovala nám na stránkách zpravodaje své bezprostřední dojmy. Ale začneme pěkně od začátku. Vlastně od konce.

budu mít meruňkové a fíkové stromy a pozvu tam všechny své přátele, aby si mohli vydechnout. Kdo by tušil, že tam nakonec zažiju na vlastní kůži hroznou válku, že se potkám s lidmi, kterým rozstříleli domy a kterým nic nezůstalo, a že lidé, se kterými jsem se sotva stáčila spřátelit, budou muset odejít na frontu. Válka skončila a já jsem se na čas vrátila do Kunčic, kde si vždycky dokážu vydechnout a sebrat se. Do Arménie se ale co nejdříve chci vrátit.

Do Arménie a zase zpátky

Odkud začít? Mám pocit, že jsem v Arménii prožila několik životů. A že jich tam na mě ještě spousta čeká. Je ale nesmírně uklidňující vrátit se ze země, kde právě skončila válka, na chvíli domů do Beskyd. Do známého ticha. Zpátky ke kořenům. Sem, kde se mi vždycky dařilo porozumět, co jsem právě zažila, a co si z toho mohu odnést dál.

Do Arménie jsem poprvé odjela minulý rok v srpnu. Věděla jsem toho v té době o té zemi jen málo, hlavně to, že tam v roce 2018 lidé nenásilně sesadili zkorumpovaný politický režim a zvolili si do čela země bývalého politického vězně, novináře a demokrata. Těmhle změnám začali říkat Sametová revoluce, podle té naší z roku 1989, protože během ní nebyla prolita ani kapka krve. Ve světě plném násilných převratů to byl takový světlý ostrůvek. To mě zajímalo. Chtěla jsem vědět, jak to vypadá v zemi, která se čerstvě otevřela svobodě.

Nechala jsem svojí tehdejší práci, abych nebyla vázaná a nemusela si kupovat zpáteční letenku. Měla jsem něco málo našetřeno a řekla jsem si, že až mě to v Arménii přestane bavit, budu pokračovat

Cesta domů

Je podivné ocitnout se v téhle časech na letišti. Procházím letištní halou v Jerevanu jako městem duchů – nikde nikdo. Po dlouhých devíti měsících se odtud vracím domů, do Kunčic. Už musím – na delší pobyt mi nestačí víza. Ráda bych tady zůstala déle, ale ráda taky uvidím naše hory, rodiče, svůj dětský pokoj. A tak letím. Nejprve do Vídně, taky vylidněné, pak vlakem do Břeclavi, a pak už s tátou autem, přes Frenštát až domů. Znáám každou zatáčku, každý kopeček. Jsem zase doma.

Po škole

Ještě před dokončením bakaláře jsem začala pracovat pro český

magazín Newsweek, v jehož pražské redakci jsem měla možnost potkat zkušené novináře a skvělé lidi. Dostala jsem se díky tomu ke spoustě zajímavých témat, třeba i k rozhovoru s bývalým slovenským prezidentem Andrejem Kiskou. Newsweeku se ale finančně nedařilo a zhruba po roce musel skončit. Novou práci jsem si našla v Člověku v tísni, kde jsem začala pomáhat se sbíráním informací o různých problémech, s nimiž organizace pomáhá na různých místech světa – o humanitárních katastrofách, o nedostatku výživy pro děti, o krutých, nedemokratických režimech, o chudobě a nevzdělanosti. S tím vším se Člověk v tísni snažil pomáhat a já

se snažila o tom dávat vědět různým českým médiím, a taky organizovat veřejné akce, na kterých se nejednou podařilo propojit ty správné lidi, kteří mohou pomoci, s těmi, kteří pomoc potřebují. Po třech letech téhle skvělé a zajímavé práce jsem se rozhodla cestovat. Nechala jsem práci a vydala jsem se do Arménie, o které jsem věděla, že tady nedávno proběhla nenásilná demokratická revoluce, které říkají Sametová, jako my té naší. To mě zajímalo. Myslela jsem nejprve, že z Arménie budu v cestách pokračovat do Íránu a pak dál, ale tolik jsem si tu zemi zamilovala, že jsem tam zůstala nejprve tři měsíce, a nakonec jsem se rozhodla, že tam postavím dům, na zahradě

do některé ze sousedních zemí, možná do Gruzie, možná do Íránu, možná do Turecka. Netušila jsem, že mě Arménie chytí za srdce hned v prvních minutách po přiletu. A už mě nepustí. Byl večer, slunce se sklánělo k západu a já jsem nevěřičně zírala z okna taxíku, který mě vezl z letiště do centra hlavního města Jerevanu, na obrovitou horu Ararat, která se rýsovala v dálce jako připomínka všeho, co trvá déle než my. Nehybný svědek všech našich malých lidských šarváték. Hora, kde podle Bible zakotvil Noe svou archu a zachránil tak lidstvo od potopy, symbol Arménie, i když je dnes už na území Turecka.

Den za dnem jsem se o téhle třímilionové hornaté zemi dozvíдалa víc a víc. Ochutnala jsem tamní vyhlášený koňak a vynikající sladké, sluncem provoněné meruňky. Místní mě naučili, jak po arménsku opékat maso na ohni a připravit tradiční šašlik, který se zajídá chlebem a zapíjí domácí pálenkou. Navštívila jsem arménské kostely staré tisíc let. Se zatajeným dechem jsem si chodila zaplavat do studených vod horského jezera Sevan. Nocovala jsem na úpatí třítisícové hory Khustup a taky jsem poznávala jerevanská muzea umění a galerie a objevovala současnou mladou hudební scénu, která si nezadá s tou berlínskou, která udává hudební trendy v Evropě.

Tak jako všude, i v Arménii tvoří atmosféru země především lidé. O Arménech se traduje, že jsou srdeční a pohostinní a umí všechno opravit. Je to pravda. Pokud vás pozvou na kávu, čekejte, že ze spíže donesou taky domácí kompoty, nachystají vám pirožky, opráší kytaru a budou zpívat a povídat s vámi tak dlouho, a tak hezky, že se vzpamatujete až když se začne stmívat – a tehdy vám ustelou postel a začnou chystat oheň, aby vaši návštěvu oslavili i se sousedy arménským šašlikem.

Měla jsem štěstí a na svých cestách jsem potkala spoustu zajímavých postav. Třeba herce Valentina, který mě pozval na oslavu osmdesátých narozenin svého dědečka. Takže jsem zažila pravou arménskou veselici, při které příbuzní a sousedi tancují a veselí se a pláčou a znovu se veselí až do brzkých ranních hodin. Nebo paní Anahit, majitelku útulné kavárny v centru Jerevanu, jednoho z center revoluce před dvěma lety. Vždycky mě vítala s otevřenou náručí a ke kávě mi nosila cukroví navíc, nebo ovoce ze zahrady. Nebo jsem potkala malíře Marata, který mi nakreslil portrét a jeho máma mi upletla tlusté teplé ponožky do horské zimy. A šamana Darona, který pěstoval růže a měl doma sbírku kaktusů a dokázal pomoci každému, koho bolela duše. A muzikanta Lazara, který objížděl arménské vesnice a nahrával lidové popěvky a pak je s kapelou ve studiu aranžoval. Dělalí nádherná videa z arménského venkova doplněná o citlivě přezpívanou lidovou muziku. Anebo uprchlici Rimu,

kteřá v 90. letech utekla z Baku před protiarménskými pogromy a která dělala úplně nejlepší palačinky s domácím džemem.

A pak, na konci září, začala válka o Náhorní Karabach – území, které si nárokuje Arménie i sousední Ázerbájdžán. Vyhlásili všeobecnou mobilizaci. Mladí kluci, které jsem sotva stačila poznat, postupně jeden

po druhém začali odcházet na frontu. Někteří z nich už se nikdy nevrátí.

A tak teď tiše sedím, dívám se na naše hory a myslím na ně, na všechny. Dýchám zhluboka a snažím se tady najít svůj vnitřní klid. Svět je velký a krásný, ale taky těžký. Je dobré, když v něm má člověk aspoň jedno místo, kam se vždycky může vrátet.

—red—

Frenštátský skautský oddíl funguje. Vzhledem k situaci však pouze online

V letošním letním dvojčísle jsme zveřejnili výzvu všem skautům a skautkám, nebo lidem, kteří by se chtěli podílet na založení skautského oddílu ve Frenštátě. Padla na úrodnou půdu a skautský oddíl se skutečně podařilo založit.

Město Frenštát vznik skautského oddílu vítá. Starosta Miroslav Halatin osobně přislíbil oddílu velkou podporu. Také městská rada usilovně hledá možnosti, jak skautům zajistit důstojné zázemí ke své činnosti. V novém programu na rozvoj města byla schválena podpora projektu nové skautské klubovny.

Až potud se vše vyvíjelo dobře, jenže potom přišel stav nouze a s ním antivirová opatření. Znamená to mimo jiné také omezení společenských styků, sportovních a mimoškolních aktivit. Vanda Světlíková, která skaut ve Frenštátě vede, vysvětluje, jak si s tímto problémem poradili. Za normálních okolností skauti mobily a tablety odkládají. Dnes ale využívají jejich možnosti. „Do schůzek se Světluskami a Vlčaty jsem neměla odvahu, chtěli jsme ale zůstat ve spojení, aby tak chlapci a holky neztratili kontakt se skautským životem i mezi sebou

navzájem. Rozhodně jsme nechtěli ještě přidělovat rodičům další on-line výukové úkoly. Už tak toho mají s distančním vzděláváním doma hodně,“ vysvětluje Vanda Světlíková. „Vymysleli jsme on-line skauting formou týdenních výzev, do kterých se může každý dobrovolně zapojit,“ dodala.

Co může být obsahem takové on-line výzvy? Snaha byla vymyslet něco zábavného, ale i poučného. Jaké výzvy online skaut tedy obsahuje? „Od výroby panáčků z listů, přes pozorování růstu nového stromu ze semínka šišky, až po něco poučného. Třeba o Zero Waste. Jeden z úkolů byl hledání příkladů, jak každý z nás může snižovat produkci odpadu, třeba opakovaným použitím svačínového sáčku,“ uvádí Vanda některé příklady.

Na YouTube sledují animované video vysvětlující funkci „cookies“ nebo o stinných stránkách veřejných příspěvků v on-line světě. „Nebo si jen tak připomínáme jeden druhého, třeba sdílením vlastní fotky ve volném čase,“ dodává Vanda. „Letos jsme uctili památku padlým skautům u pomníku na Ivančence. Každý šel ale sám a vzájemně jsme si poslali fotku u kamenné mohyly.“

Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a výzvám o pomoc ze zdravotnických zařízení se někteří frenštátští skauti rozhodli využít své vzdělání a pomoci. „Dva z vedoucích tvoří posádku frenštátské rychlé záchranné služby. Podporují tak dostupnost rychlé zdravotnické péče v okolí,“ uvedla Vanda Světlíková.

—red—

Pomáhali nám dobrovolníci z frenštátského Siemensu

V pátek 18. září 2020 se uskutečnil ve středisku Karmel Tichá dobrovolnický den zaměstnanců společnosti Siemens Frenštát pod Radhoštěm.

Původně plánovaný květnový termín byl zrušen, jsme rádi, že zářiový vyšel. Sešla se u nás parta devíti veselých a pracovitých lidí, kteří nám věnovali svůj den a pomohli nám s údržbou naší zahrady.

Urovnali nám, po předchozích stavebních pracích, terén kolem chodníku, obrousili a natřeli pergolu a v neposlední řadě se také dali do renovace vstupních dveří do našeho střediska. Ještě jednou všem moc děkujeme za čas a úsilí, které nám věnovali.

Marie Mayerhofferová,
KARMEL Tichá

Kostely jsou dominantou našeho města

Asi všichni jsme zažili ve svém životě, že jak jste se vydali někam na výlet, dovezli jste si odtamtud nějaký pohled. Dnes se těch pohledů kupuje sice méně, ale skoro všichni máme mobily s foťáky. Ale možná, že i dnes se ještě zastavíte u nějakého stánku a podíváte se na pohledy. A drtivá většina obcí a měst dává na tyto pohledy dvě věci: radnici a farní kostel. Ano. Vždy jsou to tyto dominanty každého místa. A proto se zastupitelé (nehledě na to, z které strany jsou) vždy snaží, aby tyto budovy byly krásné. Ani u nás tomu není jinak. Těší mě (a jsem si jistý, že nejen mě), že ani ty naše frenštátské kostely nám nejsou lhostejné. Však si to

zaslouží. Letos se konečně podařilo uskutečnit reklamaci ohledně fasády „Horního kostela“ sv. Jana Křtitele a také začít s opravou „Dolního kostela“ zasvěceného sv. Martinu. Jsme sice teprve v půlce cesty, ale věřím tomu, že i další roky budou úspěšné a podaří se nám dokončit opravy našeho krásného, farního kostela. Vše je ale možné jen s pomocí města, čeho si moc vážíme. Sami bychom to nedokázali. Věříme, že spolupráce bude úspěšná pro nás, pro všechny. A nejen po finanční stránce, ale hlavně po té lidské. Do doby adventní všem vám přeji hodně pokoje a důvěry. S modlitbou a požehnáním.

P. Mariusz Banaszczyk, farář

Charita je pro všechny i pro ty čtyřnohé

Frenštát p. R. v dějinách času

Nabízím na prodej knihu o historii Frenštátu pod Radhoštěm od počátku města do roku 1948. Rozsah knihy je cca 520 stran formátu A4 na křídovém papíře, celobarevný tisk, rozdělené do 31. kapitol (historie, medailonky, památky, spolky, fotografie aj.). Součástí knihy je přes 650 fotografií, téměř 40 map a 25 tabulek.

Cena knihy je 800 Kč.

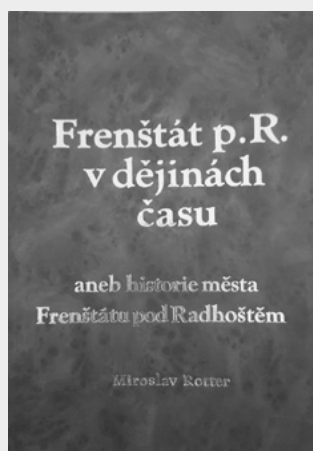
Plánované vydání prosinec 2020.

Vydavatel Radovan Stoklasa.

Objednávky možné na tel. číslo 702 168 831 či mailu mira.hurvais@centrum.cz

Autor: Miroslav Rotter ml.

<https://frenstat-v-dejinach-casu.webnode.cz/>

SLEZSKÝ RYNEK**FRENŠTÁT P. R.**
náměstí Míru**15. 12. 2020 / 8 - 16 hod.**

- ✦ nabídka čerstvých potravin a produktů českých a regionálních výrobců
- ✦ ochutnávka zabijačkových specialit řeznických mistrů
- ✦ prezentace lidové tvořivosti a dovedností
- ✦ hudební a slovní doprovod moderátora
- ✦ pro zákazníky soutěž o hodnotné ceny

**z důvodu nařízení vlády
bude probíhat prodej povolených výrobků**

Ostrava
Český rozhlas

**VÁNOČNÍ
POHLAZENÍ
SE ZDEŇKEM
JUNÁKEM**

během adventu Po–Pá 9.45–10.00
vánoční tradice & velká vánoční soutěž

Frenštát p. R. | 99.0 FM | R-OVA

SPECIÁL • VÁNOCE VE SLUNEČNÉ • 21.–25. 12. • 13.00–14.00

NÁBYTEK
PRO VÁŠ DOMOV

**JÍŽ 28 LET
VÁM DODÁVÁME
KVALITNÍ ČESKÝ NÁBYTEK**

Jitka Baláčová NÁBYTEK
Dolní 482 | 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Tel./fax: 556 835 494 | GSM: 603 842 666
E-mail: balac@cbox.cz | www.nabytek-frenstat.cz
IČO: 13018230 | DIČ: CZ455529433

OTVÍRACÍ DOBA:
Po-Pá: 8 - 12, 13 - 17
So: 8.30 - 11.30

Hotelová škola, Frenštát pod Radhoštěm,
příspěvková organizace

www.hotelovkafren.cz tel.: 556 836 551 e-mail: sekretariat@hotelovkafren.cz

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

65-42-M/01 Hotelnictví (4 leté)
ŠVP Hotelový provoz a gastronomie

65-42-M/02 Cestovní ruch (4 leté)

64-41-L/51 Podnikání (2 leté)
Denní nástavbové studium pro absolventy tříletých oborů s výučním listem.

Střední vzdělání s výučním listem

29-54-H/01 Cukrář (3 leté)

65-51-H/01 Kuchař-číšník (3 leté)
Vzdělávání podle ŠVP Kuchař nebo Kuchař-číšník

Den otevřených dveří: 27. ledna 2021
v budově školy ve Frenštátě pod Radhoštěm, Mariánská 252

Společnost M Security and Cleaning, s.r.o., hledá spolehlivého pracovníka na pozici

ÚKLID
KANCELÁŘSKÝCH PROSTOR

Místo výkonu práce: Frenštát p. R.
Popis pozice: práce na DPP; úklid: PO -
PÁ 3 hod./den.; mzda: 5600,- Kč/měsíc.
Práce vhodná pro starobní důchodce
nebo maminky na mateřské dovolené.

V případě zájmu volejte na tel. č.:
770 123 280

M SECURITY & CLEANING

Tříkrálová sbírka hledá koledníky
Ukaž, že jsi KING!
Staň se třetím
králem!

Charita Frenštát pod Radhoštěm
HLEDÁ KOLEDNÍKY,
kteří se chtějí ve FRENŠTÁTĚ p. R. zapojit do realizace
TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY 2021
(1.1.2021 - 14.1.2021)

Zveme všechny lidi, které baví pomáhat druhým, aby nám přišli pomoci s
tradiční a všeobecně dobře známou TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKOU.
Uvítáme pomoc v podobě každého člověka, který bude ochotný nám
pomoci s koledováním.

Abychom mohli tříkrálové požehnání předat do co největšího počtu
domácností,
HLEDÁME TŘÍKRÁLOVÉ KOLEDNÍKY (děti i dospělé)
a **VEDOUCÍ SKUPINEK (nad 15 let).**

Pokud máte chuť pomoci, ozvěte se, prosím, co nejdříve,
a to přímo paní Barboře Dudkové.
Přihlásit se je možné osobně nebo na tel: 604 974 935,
a to nejpozději do 17. 12. 2020.

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat.

Anna Čechová
Charita Frenštát pod Radhoštěm

**LADISLAV
ŠPAČEK**

one man show
**Etiketa
není věda**

O etiketě vážně i vesele
Prodej knih - autogramiáda

TIP NA VÁNOČNÍ DÁREK
NÁHRADNÍ TERMÍN 24.3.2021
PŮVODNĚ ZAKOUPENÉ VSTUPENKY ZŮSTÁVAJÍ V PLATNOSTI
19:00 hod. - Dům kultury - velký sál
24.3.2021 FRENŠTÁT pod RADHOŠTĚM
PŘEDPRODEJ: FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM, Turistické informační centrum, Náměstí Míru 1
a dále on-line na: www.ticketart.cz

PETYŠA sport

OD FRENCENTRUM, nám. Míru (pod poštou)

nová kolekce trekingových bot zn. **SCOOTER****outdoorové oblečení a vybavení
na turistiku, běh i volný čas**podložky na cvičení,
cyklo doplňky,
trekking hole...**SERVIS PRO VÁŠ
DOMOV**tel: **723 827 617**

servismlynar@seznam.cz

Štípané palivové dřevo

Tvrdé dřevo (buk, dub, jasan)

Štípaná polinka 33cm 950Kč/prms
Štípaná polinka 25cm 1150Kč/prms

Měkké dřevo (smrk)

Štípaná polinka 33cm 600Kč/prms
Štípaná polinka 25cm 800Kč/prmsDoprava zajištěna dle dohody, max. objem 10m³
V případě zájmu možno domluvy individuálních rozměrů
Ceny jsou včetně DPH.

AKCE PLATÍ DO 31.12.2020

Objednávky na tel.: 604 111 189 nebo email risa.bar@atlas.czDřevoslužby
Richard Bartoň
Hodslavice**Nemůžete si
vzvednout léky
v lékárně?**

Nechte si je donést.

222 703 125**+Pilulka.cz**
LEKÁRNA

pantheon

Liz Lochheadová

Perfect days*Pro ženy, které chtějí být šťastné,
a muže, kteří se toho nebojí.*

Hrají: Lenka Vlasáková, Jan Dolanský, Jan Hofman, Dana Syslová, Petra Jungmanová, Vilém Udatný

Režie: Petr Kracík

Překlad: David Drozd

Hudba: Milan Svoboda

19:00 hod. - Dům kultury - velký sál — TIP NA VÁNOČNÍ DÁREK —

22.4.2021 FRENŠTÁT pod RADHOŠTĚMPŘEDPRODEJ: FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM, Turistické informační centrum, Náměstí Míru 1
a dále on-line na: www.ticketart.cz **Moje místo
v MSK****Chcete získat
nové zaměstnání?**Využijte naše bezplatné
poradenské služby.PROFESNÍ
PORADENSTVÍ
(OSOBNÍ ČI ONLINE)POMOC PŘI HLEDÁNÍ
ZAMĚSTNÁNÍPŘÍPRAVA
NA PRACOVNÍ
POHOVOR

Zjistěte více na

www.moje-misto.cz

Realizátoři projektu

MSPAKT Moravskoslezský
kraj

KINO
FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM
☎ 556 835 098, 602 845 754
e-mail: kino@mufrenstat.cz
www.facebook.com/KinoFrenstat
www.kinofrenstat.cz
(možnost online rezervace)

Premiéry v prosinci

V případě zmírnění vládních opatření bude v prosinci Kino znovu otevřeno. Datum a čas první projekce a programu na listopad sledujte na webových stránkách, facebookových stránkách, případně na budově Kina.

ZNÁMÍ NEZNÁMÍ

Hořkosladká komedie o partě českých a slovenských přátel, kteří se sejdou v pražském bytě, aby oslavili příchod Nového roku. Znájí se už dlouho a i toto setkání by se neslo v duchu klasické silvestrovské oslavy, kdyby... Kdyby se nenarodil zdánlivě nevinný nápad: dát všechny mobilní telefony na stůl a nahlas sdílet každou doručnou zprávu a dát na hlasitý odposlech každý příchodí hovor.

CROODSOVI: NOVÝ VĚK

Po sedmi letech přichází pokračování oblíbené pohádky o rodině z pravěku.

DRAČÍ PRINCEZNA

Pohádkový příběh inspirovaný fantasticko-dobrodružnými filmy Stevena Spielberga nebo magickými snímky Guillerma del Tora stírá hranice mezi klasickou pohádkou a moderním každodenním životem. Jedním z jeho hlavních témat filmu je dosažení nedosažitelného a víra v ty, které máme kolem sebe.

PRVOK, ŠAMPÓN, TEČKA A KAREL

V příběhu Prvoka, Šampóna, Tečky a Karla si čtyři kamarádi ve středním věku přiznají, že nežijí tak, jak si představovali. A rozhodnou se vyřešit svou krizi provokativní hrou s téměř nesplnitelnými úkoly. Jak čtyřicátník zjistí, jestli je opravdové chlap?

WONDER WOMAN 1984

V pokračování očekávané komiksovky se tentokrát ocitneme v osmdesátých letech. Proti superhrdině Wonder Woman budou stát dva záporáci – Max Lord a Cheetah.

DUŠE

Duše představuje středoškolského učitele hudby Joa Gardnera, který získá šanci svého života hrát v nejlepším jazzovém klubu ve městě. Ale jeden malý krok vedle ho pošle z ulic New Yorku do Velkého před – fantastického města, kde nové duše získávají svoje osobnosti, vlastnosti a zájmy předtím, než poputují na Zemi.

ÚNIKOVÁ HRA 2

Pokračování filmu, inspirované známou hrou, kdy se skupina lidí snaží pomocí skrytých klíčů a rébusů opustit místnost.

Soutěžní otázka na prosinec

Od kterého data lze žádat o rezidentní parkovací karty?

Své odpovědi, včetně uvedení vašeho jména i adresy, popřípadě telefonního čísla, zasílejte do 15. prosince 2020 na adresu: Frenštátský zpravodaj, Dr. Parmy 254, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm, nebo emailem: frenstat.noviny@mufrenstat.cz. Z došlých odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží knihu, kterou si převezme v redakci FZ.

Odpověď na soutěžní otázku z minulého čísla: Cyklostezka měla být dokončena do 15. 11. 2020
Výherce: Lišková Marcela, Frenštát p/R

Všední den, filmové novinky, speciální čas, snížené vstupné.

AŽ TO ZASE PŮJDE
uvidíme se v kině
www.kinofrenstat.cz

KINO SENIOR momentálně NEPROMÍTÁ.

Jakmile se opět zpřístupní kina, bude Kino Senior uvedeno každé druhé úterý vždy od 14.00 hodin.

PŘIPRAVUJEME

**HAVEL
ŠARLATÁN
KRAJINA VE STÍNU**
změna programu vyhrazena

KINO SENIOR

Filmová projekce (NE)JEN pro seniory

Relaxační masáže

Jolana BARTONÍČKOVÁ

Přijďte si odpočinout, naladit a nabít, vždy trošičku jinou a jedinečnou masáží inspirovanou hudbou, kterou si můžete sami vybrat.

0,5 h 300 Kč
1 h 500 Kč

Tel. 777 952 347

Adresa: Kunčice pod Ondřejníkem 690

Natáčí se nový seriál

Koncem listopadu začalo natáčení prvních dvou úvodních dílů seriálu Po stopách... Ten vzniká v produkci MěKS v rámci projektu Frenštát po Zitivní. „Po stopách Albína Poláška a Josefa Kaluse jsme se vydali se skvělým filmařem Jardou Jindrou a scénáristou a průvodcem v jedné osobě, kterým není nikdo jiný než Martin Trubač. Tak snad bude stát výsledek za to,“ uvedl hlavní organizátor celého projektu Marian Žárský.

—red—

Změny v programu se nevyhnuly ani abonentnímu cyklu

V rámci letošní osmé abonentní sezóny bylo tradičně naplánováno pět koncertů. Změny související s aktuální situací se tohoto programu dotkly už před uvedením druhého koncertu, kdy měli ve Frenštátě vystoupit hosté z Japonska. Bohužel v tu chvíli nebylo možné, aby do České republiky vůbec přicestovali a pořadatelé tak museli hledat náhradní program. Od uvedení prvního koncertu Patricie Janečkové, Martina Hammerle-Bortolottiho a Moravského klavírního tria uplynulo dlouhých 35 týdnů, než mohlo publikum opět usednout na svá místa ve velkém sále frenštátského Domu kultury. Sólóový recitál vynikajícího akordeonisty Milana Řeháka se uskutečnil 22. září 2020. Poté si mohli diváci ještě na začátku října vychutnat koncert dvou špičkových brněnských smyčcových kvartet Wallingerova a Graffova. Nicméně v důsledku dalších opatření nebylo do dnešního dne možné odehrát zbylé

dva koncerty, které byly připraveny na konec letošního roku. Tím prvním je koncert Smetanova tria a druhým závěrečný koncert sezóny saxofonisty Felixe Slováčka a jeho F Quintetu. Přestože v kalendáři Městského kulturního střediska prosincové termíny stále jsou, nikdo z pořadatelů už si nedělá velké naděje, že se je podaří uskutečnit. Společně s agenturou GlobArt tedy stanovili náhradní termíny těchto dvou koncertů na začátku roku příštího. Pokud to situace dovolí a opět bude možné v sále domu kultury přivítat diváky, bude koncert Smetanova tria uveden ve středu 3. února 2021 a koncert Felixe Slováčka v úterý 23. února 2021. Vstupenky mimo předplatné na oba koncerty budou v prodeji už v prosinci v Turistickém informačním centru a nabízí se tak možnost zakoupit jeden z těchto dvou hudebních zážitků třeba jako vánoční dárek.

Zuzana Kalinová,
Městské kulturní středisko

E – Martiňák podpořil prodejce

Po zrušení tradičního Martinského trhu přišli pořadatelé s jedinečným projektem internetového tržiště na podporu prodejce. Na webových stránkách martinsky-trh.cz spustili e – Martiňák, který nabízí i využití do budoucna.

„Takzvaný e-Martiňák je pilotním projektem, kterým jsme chtěli propojit návštěvníky tradičního Martinského trhu s prodejci, kteří letos nemohli prezentovat své výrobky na frenštátském náměstí osobně. Návštěvníci si tak mohli prohlédnout nabídku prodejců on-line prostřednictvím webového katalogu na www.e-martinak.cz nebo www.martinsky-trh.cz. Sortiment byl rozdělen do dvanácti sekcí, kde bylo možné najít kontakt na konkrétní prodejce a zboží si tak sami přímo od nich objednat,“ upřesnil ředitel MěKS Marian Žárský.

„Myslím, že se e – Martiňák povedl. Tuto platformu chceme v budoucnu ještě dále rozvíjet a rozšiřovat. Jasně se totiž ukazuje, že to opravdu má smysl. Nyní chystáme další projekty jako je video – Rozsvícení vánočního stromu a v rámci projektu Frenštát pozitivní s Martinem Trubačem natáčíme seriál o frenštátských osobnostech. Chystáme zdobení vánočních stromků na náměstí, výstavu dětských prací Vánoční variace a online projekt Frenštát zpívá koledy,“ uzavřel Marian Žárský. Koncem listopadu přišlo několik emailů od prodejců, kteří zareagovali na náš katalog e-Martiňák.

Tady jsou některé z nich:

Martina Pospíšilová

Děkuji za odkaz, nápad i prezentace jsou velmi zdařilé, působivé a milé...skvělé! Doufám, že se všichni v příštím roce potkáme na trhu naživo. Přeji krásné dny.

Alena a Václav Zachodilovi

Děkujeme za odkaz, prezentace se Vám velmi podařila :-). S pozdravem, a hlavně ve zdraví.

Libor a Hana Jarolímovi

Zdravím do Frenštátu a chválím. Tohle pro nás – řemeslníky neudělalo žádné město! Děkujeme a přejeme pěkný advent.

Radim Jedinák

Děkujeme za uvedení na web e – Martiňák, a přejeme Vám v závěru tohoto bláznivého roku dny plné harmonie, zdraví a radosti.

Ivana Kopečková

Dobrý den, mockrát děkuji za podporu naší práce. Skvěle jste to vymysleli, jste úžasní. Velmi si toho vážíme. Příští rok věřím, že se uvidíme v lepších časech. Pěkné dny.

Marie Marsenicová

Děkuji Vám moc za krásný E-Martiňák, a za povzbudivou zprávu sv. Martina. Dává nám naději na příští setkání, a to je to, co potřebujeme. Přeji dobré zdraví a dost sil na toto neobyčejné období. Jedno valašské přísloví říká, že: Není zle, když je zle, ale když to dlouho trvá. Tož ať sa příští rok zase všichni sejdem ve Frenštátu na Martinském trhu na náměstí...

Vstup na frenštátské náměstí oživí vánoční stromčky. Ozdobí je i veřejnost

Vánoce a jejich atmosféru si vzít nenecháme. To si řekli pracovníci Městského kulturního střediska a rozhodli navázat na loňskou velmi hezkou vánoční akci Odboru životního prostředí. Ve spolupráci s ASTROU, centrem volného času, Základní uměleckou školou a Mateřskou školkou Dolní vyzdobí vánočními stromčky umístěné v ulici Havlíčkova, kterou se vstupuje na náměstí. Stromky pro tento účel věnovaly Biskupské lesy. Osvětlení stromků zajistila bezplatně firma Elektro Bartoš. Výše uvedené organizace ozdobí čtyři z celkem šesti stromků, dva zbylé stromčky jsou určeny k výzdobě veřejnosti. Lidé se tak libovolně mohou zapojit

a sami stromčky dozdobit. „Loni tato akce probíhala z iniciativy Petry Harabišové z Odboru životního prostředí. O výzdobu stromčků v centru města se tehdy postaraly děti a žáci z mateřských a základních škol. Letos se to ve spolupráci se školami bohužel kvůli komplikované situaci nepodařilo. A tak jsme se i přes to všechno, za přispění některých organizací a firem, poměrně narychlo rozhodli do této akce jít. Takže i letos bude vstup na frenštátský rynek vyzdoben krásnými, originálními, vánočními stromčky,“ popsala akci propagační referentka frenštátského kulturního střediska Zuzana Kalinová.

Marian Žárský, ředitel MěKS

Vánoční báseň Jana Zahradníčka

V květnu 1949 vydal frenštátský bibliofil Pavel Parma v kroměřížské tiskárně Karla Kryla s velkými obtížemi připravovanou básnickou sbírku Rouška Veroničina. Politické poměry u nás se změnily natolik, že knížka se už nedostala do volné distribuce, pouze k přátelům a k vybraným bibliofilům. Pro připravovanou básnickou novoročenku 1950 poslal autor Pavlovi Parmovi 3. září 1949 báseň První slavík. Jenže Parma měl v té době pro novoroční tisk připravenou Seifertovu báseň Frenštátská koleda, o rok později už nemohl báseň použít. Zahradníček se už tehdy ukrýval na různých místech a o půl roku později byl zatčen a uvězněn. Autor pak zařadil báseň do sbírky Ježíškova košilka.

První slavík

Hledá si cestu do Betléma
rok co rok člověk i tvář nemá,
chudobky budou věčně kvést.
K Betlému cesta netrhne se,
každý, co má, tam darem nese.
Chudšímu ještě než sám jest.

Přiletěl také ptáček malý,
ani si ho moc nevšímalí,
nevzhledný byl už na pohled.
Zpívati zbožně namáhá se,
ale že měl dost špatný hlásek,
zastyděl se a ztichl hned.

Jak mohl by zpívat před anděly,
jichž polnice tak krásně zněly,
a jakou vzbudit pozornost,
kde papoušci a kolibříci,
rajky a pávi parádníci
rozvírali svůj skvoucí chvost.

Viděl, že nemá žádné ceny
ten služebníček zarmoucený.
Tu vzlétl a mouchy odhání,
co Ježíškovi kolem hlavy
létají drze, bez obavy,
že probudí ho ze spaní.

Co krásného to ptáček dělá,
Maria Panna uviděla.
Děťátku šeptá slova svá.

Spasitel splnil slova Matky,
z ptáčkovy hrdla klokot sladký
k úžasu všech se rozléhá.

A že tak slavně Boha slaví,
slavík se zve a klokotavý
hlas jeho, jak by stříbrem zněl.
Klokotá dodnes pozdě v noci,
že Kristus Pán se o půlnoci
k radosti světa narodil.

